

Treball de fi de màster

Títol: Desenvolupament d'un programa d'atenció a la diversitat dins l'assignatura de tecnologies a ESO

Cognoms: Valldeneu Urpina

Nom: Martí

Titulació: Màster en Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes

Especialitat: Tecnologia

Director/a: JOSE JUAN DE FELIPE BLANCH

Data de lectura: 26 de juny de 2012

ÍNDIX

1.	INTRODUCCIÓ	3
2.	OBJECTIUS	3
3.	CONTEXT	4
4.	INTRODUCCIÓ A LA SÍNDROME D'ASPERGER	4
5.	PRESENTACIÓ DEL CAS	6
5.1.	INFORMACIÓ BÀSICA PRIMÀRIA (PI, EAP)	6
5.2.	RESUM COMPETENCIAL (FINALIS DE PRIMÀRIA)	8
6.	ELABORACIÓ D'EL PI DE L'ALBA	14
6.1.	ASPECTES BÀSICS PER A LA COMPRESIÓ DE L'ALBA	14
6.2.	PROPOSTA PER COMPETÈNCIES BÀSIQUES DEL TRACTAMENT EDUCATIU	15
6.3.	PROPOSTES METODOLÒGIQUES	23
6.4.	CRITERIS GENERALS D'AVUACIÓ.....	24
6.5.	RECURSOS A UTILITZAR	24
7.	PROGRAMACIÓ ANUAL ÀREA TECNOLOGIA 1r ESO	27
7.1.	COMPETÈNCIES BÀSIQUES PRÒPIES DE LA MATÈRIA	27
7.2.	APORTACIÓ DE LA MATÈRIA A LES ALTRES COMPETÈNCIES BÀSIQUES	27
7.3.	OBJECTIUS DE LA MATÈRIA TECNOLOGIES 1r ESO	28
7.4.	CONTINGUTS CURRICULARS TECNOLOGIES 1r ESO	29
7.5.	CONNEXIONS AMB ALTRES ÀREES O MATÈRIES	30
7.6.	CRITERIS D'AVUACIÓ.....	30
7.7.	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.....	31
7.7.1.	ALUMNA AMB NEE	32
7.8.	SEQÜENCIACIÓ TRIMESTRAL DELS CONTINGUTS	32
8.	PROGRAMACIÓ DE LA UNITAT DIDÀCTICA (Aula de tecnologia)	33
8.1.	OBJECTIUS	33
8.2.	CONTINGUTS CURRICULARS.....	33
8.3.	CRITERIS D'AVUACIÓ	33
8.4.	RECURSOS DIGITALS.....	33
8.5.	GRAELLA RESUM UNITAT	34
8.6.	GRAELLA DE LES ACTIVITATS I AVUACIÓ.....	35
9.	ADEQUACIÓ DE LA UNITAT DIDÀCTICA (ALUMNA AMB NEE)	36
9.1.	ADEQUACIÓ OBJECTIUS	36
9.2.	ADEQUACIÓ CONTINGUTS.....	37
9.3.	ADEQUACIÓ CRITERIS D'AVUACIÓ.....	38
9.4.	GRAELLA RESUM UNITAT ADEQUADA.....	39
9.5.	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT PER ACTIVITATS: ALUMNA AMB NEE	40
9.6.	AVUACIÓ.....	41
10.	RESULTATS ESPERATS	41
11.	CONCLUSIONS	42
12.	BIBLIOGRAFIA	43

1. INTRODUCCIÓ

Atendre la diversitat que es dona a dins d'una aula és, actualment, un dels requisits i dels reptes més importants de la tasca educativa de tots els docents. Durant el màster se'ns ha ensenyat i explicat que no tots els alumnes aprenen de la mateixa manera i que, per aquest motiu, els professors hem de conèixer i buscar estratègies que ajudin a donar resposta a aquesta diversitat.

Els diferents ritmes i estils d'aprenentatge dels alumnes dins una classe i la gran varietat de tipologies personals (problemes adaptatius i comportamentals diversos, problemàtiques familiars i socials, trastorns mentals, desmotivació escolar, altes capacitats, etc.) són alguns dels casos de diversitat que de forma habitual es troben a les aules. Al llarg del curs ens han ensenyat com atendre alguns d'aquests casos, però no hem pogut aprofundir gaire en casos concrets d'alumnes amb Necessitats Educatives Especials (NEE) relacionats amb alguns dels trastorns mentals més freqüents dins les aules actuals.

Aquest treball, doncs, pretén aprofundir en l'estudi del tractament que com a tutor d'una alumna amb NEE i, alhora, com a professor de la matèria de tecnologia hauriem d'aprendre a gestionar tots els docents. Com a tutor, requerirà la participació en l'elaboració i coordinació del seu Pla Individualitzat i com a professor de tecnologia en l'elaboració de la programació de l'àrea corresponent en la que s'hauran de fer les oportunes adequacions per donar també resposta a les necessitats de l'alumna.

Primerament exposarem els objectius plantejats per a la realització d'aquest treball i a continuació el context on s'emmarca i on s'explicarà el punt de partida del projecte.

Un cop vists els objectius i el context passarem al que és principalment el cos del treball: veurem una introducció a la malaltia, juntament amb els requisits i les orientacions necessàries per respondre a les necessitats educatives que genera, seguidament elaborarem el pla individualitzat (PI). A continuació la programació anual de l'àrea de tecnologia i les orientacions pertinents per a la seva adequació a la realitat de l'alumna amb NEE. Per acabar programarem una unitat didàctica de la matèria amb les corresponents adaptacions necessàries per atendre la diversitat que se'ns presenta en el grup.

2. OBJECTIUS

Els objectius plantejats en aquest treball són:

- Col·laborar, com a possible tutor d'un alumne amb necessitats educatives especials, en l'elaboració del seu pla individualitzat.
- Fer l'adaptació curricular dels objectius i continguts que haurà d'assolir l'alumne durant el curs en l'assignatura de tecnologia.
- Programar una unitat didàctica del curs de tecnologia que contempli l'adaptació que requerirà l'alumne amb necessitats educatives especials.

Els objectius d'aquest treball responen a la necessitat de completar la formació que he rebut durant aquest màster a fi de poder donar resposta a una hipotètica i alhora possible situació docent amb la que em puc trobar el proper curs si és que inicio la meva tasca docent en algun institut de secundària.

3. CONTEXT

Tot el treball s'ha plantejat a partir de la situació inicial següent:

- Primerament s'ha suposat que sóc un professor de tecnologia de 1r d'ESO que a començaments de curs ha de fer la programació anual de la matèria.
- En segon lloc, que en una de les classes de 1r d'ESO on imparteixo docència hi ha una alumna amb la síndrome d'Asperger i que, per tant, és una alumna amb necessitats educatives especials (NEE).
- Aquesta alumna, nova a l'institut, arriba d'un altre centre de primària.
- Finalment m'assignen la tutoria d'aquesta alumna amb NEE.

A partir d'aquí he intentat realitzar el treball que hauria de fer com a tutor i professor de l'àrea de tecnologia de l'alumna amb NEE.

Primer, mirant de conèixer el més a fons possible la situació personal i escolar de l'alumna juntament amb les característiques de la seva malaltia: recollint i cercant tota la informació possible a través dels informes de traspàs de l'escola de primària, dels documents elaborats anteriorment (dictàmens i informes diversos), cercant i llegint lectures especialitzades sobre la síndrome d'Asperger i la seva incidència en el marc escolar i parlant amb docents i professionals especialitzats.

En segon lloc, consultant les orientacions necessàries per a l'elaboració d'un Pla Individualitzat (PI) i l'elaboració d'una programació general d'àrea i consultant tot el treball realitzat al màster per a l'elaboració d'unitats didàctiques d'ensenyament - aprenentatge.

La finalitat del treball realitzat ha estat doble ja que pretén aportar dos tipus de informació, una com a tutor i l'altra com a professor. La primera ha de ser útil per a tot el professorat de 1r d'ESO que hagi d'atendre a l'alumna, el pla individualitzat; i, en segon lloc, aquella que només em serà d'utilitat a mi per impartir la matèria de tecnologia del curs en qüestió.

He de precisar, també, que m'ha estat de molta ajuda el coneixement proper d'un cas real semblant al que exposo. A l'hora de parlar d'aquesta alumna se li ha assignat el nom d'Alba. Aquest és un nom fictici per tal de poder personalitzar-la.

4. INTRODUCCIÓ A LA SÍNDROME D'ASPERGER

Origen:

La Síndrome d'Asperger (AS) és un trastorn mental greu, probablement d'origen neurobiològic, que condiona de forma força generalitzada el desenvolupament de l'individu afectat. En alguns casos s'ha establert, també, la possible existència d'un component genètic ja que s'han trobat correspondències entre el comportament de pares (principalment del pare) i fills.

Actualment la Síndrome d'Asperger es considera un trastorn vinculat amb els Trastorns de l'Espectre Autista (TEA) altrament anomenats Trastorns Generalitzats del Desenvolupament (TGD).

L'any 1944 un psiquiatre i pediatre austríac, Hans Asperger, ja havia descrit les característiques d'aquesta síndrome, però no va ser fins a l'any 1994 que la seva catalogació no va a passar a formar part del Manual de Diagnòstic dels Trastorns Mentals (DSM-IV). Va ser, doncs, durant la dècada dels 90 quan es va posar de manifest el diagnòstic d'aquest trastorn en pacients que fins a les hores estaven considerats infants, adolescents o adults "diferents" que mantenien una mena de relació amb el seu entorn que no responia als patrons propis del que es podia considerar "normalitat".

Afectació:

La prevalença de la Síndrome d'Asperger actualment es situa entre el 3 i el 7% dels nascuts vius amb una clara incidència més alta en els nens que en les nenes.

Característiques:

La Síndrome d'Asperger es presenta actualment com un trastorn força definit i clar i és considerat un dels Trastorns de l'Espectre Autista en què els individus afectats presentant un nivell més elevat de funcionament. Això fa que, sovint i en força casos, no s'arribi mai a fer un diagnòstic prou clar i definit.

Els trets bàsics del funcionament d'una persona afectada per la Síndrome d'Asperger cal situar-los entorn als següents eixos:

- Dificultats per a la interacció social.
- Alteracions en els patrons de comunicació no –verbal.
- Interessos restringits.
- Inflexibilitat cognitiva i comportamental.
- Dificultats per a l'abstracció de conceptes.
- Feble coherència central en benefici del processament dels detalls.
- Interpretació literal del llenguatge.
- Dificultats en les funcions executives i de planificació.
- Dificultats en la interpretació dels sentiments i les emocions pròpies i dels altres.
- Poca destresa i habilitat motriu.

Aquestes característiques o dificultats no es donen per igual en tots els individus. Les competències entorn a les característiques descrites són més o menys rellevants depenent de cada cas. En funció de l'afectació en cada una d'elles farà que el funcionament de l'individu es pugui veure més o menys alterat i, en el cas que ens pertoca, que el seu procés d'ensenyament - aprenentatge sigui més o menys exitós. Hem de pensar, doncs, que cada cas s'haurà d'abordar d'una forma més o menys individualitzada tot i partir d'una mateix diagnòstic.

Diagnòstic:

Segons el DSM – IV, el trastorn F84.5 d'Asperger es diagnostica a partir de les valoracions següents:

A. Alteració qualitativa de la interacció social, manifestada, al menys, per dues de les següents característiques:

1. Notable deteriorament en múltiples comportaments no verbals, com contacte visual, expressió facial, postura corporal i gestos que regulen la interacció social.
2. Incapacitat per a desenvolupar relacions amb companys i companyes apropiades per el seu nivell de desenvolupament.
3. Absència de la tendència espontània per a compartir moments de gaudi, interessos i objectius amb altres persones (per exemple, no ensenyar, portar o assenyalar objectes d'interès a altres persones).
4. Manca de reciprocitat social o emocional.

B. Patrons restringits, repetitius i estereotipats de conductes, interessos i activitats, manifestats, al menys, per una de les característiques següents:

1. Preocupació absorbent per un o més patrons estereotipats i restringits d'interès que són anormals ja sigui per la seva intensitat o pel seu objectiu o contingut.
2. Adhesió aparentment inflexible a rutines o rituals no funcionals.

3. Moviments estereotipats i repetitius (per exemple, moure o girar les mans o els dits, o fer moviments complexos amb el cos).

4. Preocupació persistent per parts dels objectes.

C. L'alteració produeix un deteriorament clínicament significatiu de l'àrea social, laboral i d'altres àrees de funcionament importants.

D. No hi ha retard clínicament significatiu del llenguatge (a l'edat de 2 anys ja es fan servir paraules i a l'edat de 3 anys ja s'utilitzen frases amb intenció comunicativa).

E. No hi ha retard clínicament significatiu en el desenvolupament cognitiu o en el desenvolupament d'habilitats d'autoajuda apropiades per a l'edat, o de la conducta adaptativa (distinta de la interacció social), ni de la curiositat per l'entorn durant la infància.

F. No es compleixen els criteris específics d'altres trastorns generalitzats del desenvolupament o de l'esquizofrènia

5. PRESENTACIÓ DEL CAS

L'Alba és una noia de 12 anys, diagnosticada amb la Síndrome d'Asperger, que al proper curs ha d'iniciar el 1r d'ESO després d'haver finalitzat els seus estudis d'educació infantil i primària en un centre educatiu ordinari. Des de P3 ha estat una nena que ha rebut atenció especial (suport psicomotriu generalitzat al llarg de tots els cursos de parvulari i seguiment d'una Adaptació Curricular Individualitzada (ACI), actualment Pla Individualitzat (PI), al llarg de tota la primària).

L'Alba, com a noia amb un diagnòstic de TGD (o, també, TEA) se l'ha d'encabir dins el grup d'alumnes amb Necessitats Educatives Específiques (NEE) que requerirà d'un Pla Individualitzat al llarg de tota la seva escolarització obligatòria que afectarà significativament a totes les àrees curriculars.

Per a fer-ho possible caldrà partir, primer, del coneixement de les característiques pròpies dels individus que pateixen aquests trastorn i, en segon lloc, del coneixement del nivell aconseguit per l'Alba en el seu Pla Individualitzat de primària i de les orientacions i valoracions realitzades per l'EAP en els diferents informes i dictàmens que ha emès fins al moment.

5.1. INFORMACIÓ BÀSICA PRIMÀRIA (PI, EAP)

- VALORACIÓ PSICOLÒGICA

L'Alba presenta una simptomatologia que es pot encabir dintre dels Trastorns de l'Espectre Autista (TEA), en concret de la Síndrome d'Asperger (DSM-IV). Està, doncs, afectada per una imaduropatia orgànica que l'ha portat, durant la seva infància, a mostrar unes actituds i comportaments personals i socials que podríem considerar poc "normalitzats" i a un retard força significatiu en tots els processos d'ensenyament-aprenentatge.

L'Alba va presentar, des de molt petita, un desenvolupament psicomotor molt especial, marcat per un clar retard en totes les etapes de deambulació (no va gatejar i va començar a caminar cap als 15 mesos), en tots els processos de coordinació motora general i específica, i en l'adquisició del to muscular i de l'equilibri. L'inici de la parla també es va fer esperar una mica, tot i que, un cop iniciada, la seva evolució es va anar duent a terme de forma ràpida, correcte i adequada (sense dislàlies ni interferències importants i sense problemes per anar adquirint el vocabulari concret propi de l'edat). A P3 es diagnostica **un retard d'uns dos anys en la valoració psicomotriu** practicada (desenvolupament motriu, intel·lectual, social, emocional i

personal) llevat del desenvolupament del llenguatge. La valoració neurològica posterior constata una hiperelasticitat lligamentosa constitucional que li dona una laxitud motora que li comporta manca d'agilitat i destresa motores i que requereix d'una estimulació psicomotora

Segons el WISC-IV (Wechsler Intelligence Scale for Children) el seu coeficient intel·lectual global no és interpretable donada la diferència significativa entre les puntuacions del CI verbal (comprensió verbal) i el CI manipulatiu (raonament perceptiu).

L'índex de **comprensió verbal** es troba dins la **normalitat**, però es veu interferit per les dificultats d'atenció. Li costa concentrar-se en les pautes verbals que se li donen i emetre una resposta adequada. Tot i així, quan aconsegueix concentrar-se, l'execució és bona. Té dificultats per a relacionar conceptes i entendre varies ordres verbals de forma simultània.

L'índex de **raonament perceptiu** es troba en un **nivell mig-baix**. Mostra dificultats d'organització i estructuració espacial. Li costa planificar i elaborar estructures espacials que li permetin donar una resposta encertada. Es detecten dificultats de planificació i seqüenciació.

L'índex de **memòria de treball** posa de manifest **dificultats importants** per retenir informació i manejar-la.

L'índex de **velocitat de processament** indica un **processament lent** i latència de resposta elevada. Requereix de temps i ajudes per emetre respostes adequades i regular els processos necessaris per a trobar-les.

Es detecten **dificultats** importats en l'aprenentatge **de la lecto-escriptura**

S'observen **dificultats d'atenció** mantinguda i, alhora, una atenció selectiva envers objectes del seu interès. Li costen, sobretot, les activitats relacionades amb el **raonament perceptiu, matemàtic i simultani**.

La **inquietud motora** es evident i pot interferir en la realització de qualsevol activitat.

L'Alba disposa d'un certificat de disminució oficial que s'ha anat revisant i que actualment es situa entorn al 42%.

- SITUACIÓ FAMILIAR

L'Alba és la gran de dos germanes, té uns pares protectors a qui els ha costat força acceptar la realitat personal de la seva filla. De totes maneres sempre han parlat amb els mestres i tutors de l'Alba i han consultat professionals diversos del món de la psiquiatria i la psicologia. Fa poc temps es van posar en contacte amb d'Institut de Diagnòstic i Atenció Psiquiàtrica i Psicològica (IDAPP), per tal de confirmar el diagnòstic i rebre les orientacions i el suport necessari perquè l'Alba pogués assolir els nivells més alts d'autonomia possible i pogués afrontar amb èxit el procés de creixement i de transformació personal que li ha de comportar el pas per l'adolescència.

Des de l'IDAPP es va recomanar, com a prioritat, que tots els implicats en la tasca educativa de l'Alba (família, mestres, educadors, professionals) treballassin de la forma més coordinada possible.

En diverses ocasions s'ha demanat als pares que es posin en contacte amb l'Associació Catalana de la Síndrome d'Asperger perquè puguin tenir el suport, tant ells com la noia, d'altres famílies amb nens i adolescents que es troben en la mateixa situació.

- SITUACIÓ MÈDICA

Des de fa força anys l'Alba pren Rubifen (metilfenidat) que l'ajuda a mantenir una actitud més tranquil·la, atenta i interessada durant les hores de treball escolar. Els diferents mestres i tutors han anat valorant com a positiu l'efecte de la medicació ja que li permet estar més relaxada, més receptiva i més centrada en el treball. En els dies o períodes en què no es dona la

medicació, la inestabilitat és més gran i les dificultats per a treballar amb l'Alba augmenten considerablement.

- RELACIONS SOCIALS

L'alba té dificultats per relacionar-se de forma adequada amb els altres. Dificultats per percebre i interpretar les normes d'una manera flexible i dinàmica. Li costa, a més, captar molts dels estats interns de les persones que l'envolten cosa que produeix en els altres la sensació de manca d'empatia.

Té dificultats per prendre la iniciativa en les interaccions amb els iguals i per compartir sentiments o expressar les seves necessitats.

Mostra una manca d'habilitats socials: li costa fer una recepció afectiva amb els altres, és a dir, no saluda, no s'acomiada, no dóna les gràcies...

En ocasions utilitza el llenguatge de forma inadequada i realitza preguntes repetitives i estructures gramaticals no del tot correctes.

Per altra banda, l'Alba es mostra hipersensible a certs estímuls (sons, contacte físic).

5.2. RESUM COMPETENCIAL (FINALS DE PRIMÀRIA)

1. Possibilitats d'autonomia personal i social.

- AUTONOMIA PERSONAL

Cura d'un mateix

- L'Alba és una nena que ha anat adquirint els hàbits bàsics necessaris per a mostrar una imatge personal més o menys endreçada. Mostra autonomia en la higiene personal (rentar-se, pentinar-se, anar al lavabo, vestir-se i arreglar-se...) però, en algun moment, encara necessita que se li vagi recordant que ho ha de fer i com ho ha de fer.
- És força autònoma en el menjar, tot i que és poc destra i hàbil quan ha de fer tasques de precisió. No és gaire curosa i escampa força el menjar, sovint s'embruta i se li ha de recordar que ha de recollir i endreçar les coses que ha utilitzat.
- El seu lloc de treball no sol estar gaire endreçat. Li costa saber on té les coses i les perd fàcilment. L'adult ha de vetllar perquè apliqui les rutines apreses i perquè el seu lloc de treball i les seves pertinences estiguin mitjanament endreçades.
- Normalment es mostra cautelosa i no mostra actituds que comportin l'exposició a situacions de perill. En general, però, tot i que no és atrevida, és una nena que no preveu ni anticipa massa el que li pot passar.
- En cas de petits accidents, la seva reacció és també poc explícita. Poques vegades plora o exterioritza massa el dolor. La manera en què sol expressar el seu malestar o descontent sol ser amb un major tancament personal. Últimament, però, si se li pregunta amb una certa insistència i atenció, pot arribar a exterioritzar el què li passa.
- Un altre aspecte que perjudica la seva autonomia és la tendència a caure en actuacions i comportaments distorsionadors, cosa que es dóna només de tant en tant i generalment quan no pren la medicació. En aquests moments, sembla que entri en una dinàmica de joc-despreocupació que la porta a mostrar conductes i actituds poc adaptades, negatives i aparentment agressives (riure, fer el pallaso, tirar coses a terra, fer escuma amb la saliva...).
- La lentitud de reflexes i la parsimònia estan sempre present en tots els àmbits i en totes les seves actuacions. L'Alba requereix d'un ritme a part, el seu ritme, i li costa força canviar-lo o fer-lo més àgil. Així doncs, tot i l'autonomia que mostra en alguns moments o situacions, cal comptar sempre que el "tempo" el marca l'Alba i li és molt difícil variar-lo o agilitar-lo sense la intervenció de l'adult.
- L'aparició de moviments repetitius i estereotipats és, també, una altre aspecte que condiciona la autonomia de la noia. Sovint mou les mans tocant-se els cabells, separant-los, repassant la ratlla. En aquests moments sembla absent i no atén al que se li diu i se li demana si no s'aconsegueix que es concentri.

- Tendeix també a repetir de forma obsessiva, repetitiva i sense sentit algunes de les rutines que li han servit per aprendre. Sovint llegeix i rellegeix els problemes matemàtics, repeteix i repeteix les quantitats amb què ha d'operar matemàticament, repassa tres, quatre o cinc vegades seguides l'horari escolar a cada canvi de classe...

- Equilibri emocional

- Aparentment no s'observen reaccions que puguin fer pensar que l'Alba se senti afectada emocionalment pel que està passant al seu entorn o que posin de manifest necessitats internes. No manifesta les seves emocions, els seus sentiments, ni els seus neguits i necessitats de la forma que ho fan la majoria de nens i nenes de la seva edat. El tancament, l'oposició, el neguit i la inestabilitat són indicadors de què quelcom està passant. Normalment ella viu i es refugia en el seu món i només respon a les demandes dels altres si aquestes s'avenen amb el que ella espera, vol o l'interessa.
- No mostra seguretat en si mateixa i es mostra sempre molt dependent de l'adult, especialment de la mare. Els adults són els qui, d'una manera o altra, han de captar quins són els seus desigs o necessitats i quines són les seves pors i inquietuds.
- Davant les situacions noves i canviants l'Alba tendeix a descontrolar-se. La rutina i la repetició en els horaris i en la manera de fer i treballar li dona la seguretat que perd quan les coses no s'ajusten al que ella espera o està acostumada a fer. Necessita sentir-se segura amb les normes i amb les actuacions que se li demanen i aquestes, si és possible, han de ser conegudes i previsibles.
- Davant de situacions adverses o conflictives, l'Alba es sol mostrar inexpressiva tot i que expectant. Si se la vol forçar perquè realitzi alguna tasca que no li ve de gust o que no és l'esperada, la seva resposta sol ser desconcert, d'incomprensió i sovint de bloqueig. Quan se la pressiona, sovint s'entossudeix en la seva postura i es mostra intransigent, vol fer passar la seva i no admet que se la vulgui fer canviar. Si acaba cedint és a còpia d'insistir i tot hi així no ho sol fer si no se li donen contrapartides.
- Sempre li ha agradat portar la iniciativa i que tot giri força entorn als seus interessos o desigs. Per tal de captar la seva atenció i aconseguir que no s'oposi a fer les coses que se li demanen, sovint necessita que se li expliqui el perquè ha de fer-les.
- La imatge que té de si mateixa és encara força incompleta. L'ajuda dels altres tampoc li serveix gaire ja que per aquests és difícil captar quines són les seves necessitats i mancances. Reconeix el seu entorn familiar més proper (nucli familiar) i el relaciona sense massa precisió amb altres membres més o menys propers. Ha anat millorant en la representació (dibuix) del propi esquema corporal i en el coneixement propi tot i que encara ha d'anar millorant molt.

- Situació en l'espai i el temps

- Mostra una habilitat molt bàsica per a situar-se en els entorns espacials més propers i habituals (casa, escola, camí de casa a l'escola), però la seva orientació està molt poc desenvolupada. Necessita de l'ajut constant dels companys i de l'adult per situar-se a l'espai i en l'entorn durant les activitats ordinàries de classe i especialment en les activitats de joc motriu. En una activitat motriu de grup tendeix a evadir-se, marxar i a desorientar-se amb facilitat.
- L'organització i orientació temporal està també molt poc desenvolupada. Reconeix alguns conceptes temporals molt bàsics i associa alguns elements significatius dins d'una cadena temporal. De totes maneres, no preveu ni anticipa gaire. Ella manté un ritme en el fer i en el actuar que, si fos per ella, no atendria massa als horaris que té marcats (alimentació, higiene, escola, activitats extraescolars...). Li costa cenyir-se als horaris que se li presenten i necessita del suport i de l'atenció constant de l'adult i dels companys perquè els segueixi. Tot i així, ha arribat a aprendre a utilitzar el seu horari escolar i, sovint, es mostra incòmode si se li canvia alguna hora de classe.

- AUTONOMIA SOCIAL

- Capacitat de relació interpersonal

- L'Alba ha estat una nena que mai ha mostrat una tendència clara a interactuar amb els altres. La relació amb aquests sempre l'ha viscuda com a quelcom que li toca o li fan fer sense, aparentment, ella cercar-ho.
- Sovint, quan està amb els altres, se la veu com absent o absorta amb els seus pensaments vivint des de fora la dinàmica d'interacció que es dona entre els seus companys. No mostra gaires signes de voler-hi participar i si no se la convida a fer-ho, no ho sol fer. Necessita de la intervenció de l'adult per tal d'entrar en la dinàmica social que es dona al seu entorn i tot i així no sap atendre al ritme ni a la intenció que aquesta relació li planteja.
- Amb els mestres i adults tampoc busca la relació. A poc a poc sembla que es va donant cert progrés i que en algunes ocasions, tot i que sempre amb alguns condicionats, s'arriba a establir una interacció més llarga i més continuada (seguiment de converses amb els adults). Normalment, però, aquesta interacció ha d'estar molt controlada per l'adult perquè tingui continuïtat.
- A mesura que es fa gran sembla que es mostra una mica més atenta i pendent del que fan els altres. No es estrany que a casa verbalitzi la seva incomprensió davant de fets que veu a classe i no entén.

- Habilitat socials

- És habitual i normal que l'Alba no exterioritzi de forma espontània cap de les formes de cortesia i de recepció afectiva amb els altres (saludar, donar el bon dia, acomiadar-se, donar les gràcies...). Últimament s'observa algun somriure o alguna pregunta espontània que fa pensar que va avançant.
- Tot i la manca d'habilitats socials, normalment sol respectar les normes de convivència. Si se li donen a conèixer i se li recorden, sol fer cas d'elles i se sent estranyada quan els altres no les compleixen. De totes maneres, quan ella està molt inestable i descontrolada, és també capaç de saltar-se-les.
- No mostra gaire interès per participar en activitats col·lectives dins o fora de l'escola, però si se li proposa fer una activitat que li agrada, mostra curiositat i accepta fer-la. Es evident, però, que tot i que se l'acaba fent participar en tasques de grup, la implicació en la dinàmica de la mateixa sempre es veu condicionada per la seva manera de ser.

2. Competències comunicatives

- Intencions comunicatives

- Ha desenvolupat un llenguatge verbal força adequat per a l'edat quant a l'ús del vocabulari i de les estructures morfo-sintàctiques, però que no el sol utilitzar massa amb finalitats plenament comunicatives.
- Utilitza amb força precisió el llenguatge oral, però l'ús ocasional que en fa és bàsicament per satisfer algunes de les seves necessitats o demandes més immediates. Últimament és capaç de dirigir espontàniament alguna pregunta als adults que coneix millor. Usa també el llenguatge oral per a interactuar amb ella mateixa a manera de joc.
- Sol utilitzar també el llenguatge de forma reiterativa reincidint en temes i contextos força repetitius.
- Actualment sembla que presenta una millor predisposició (possibilitat) per establir una relació comunicativa a nivell oral especialment amb l'adult que coneix bé i en els moments que hi té un tracte individualitzat.

- Capacitat per escoltar

- Tot i que manifesta força habilitat comprensiva a nivell oral, té força facilitat per desconnectar del que es diu, especialment quan està dins el gran grup. Dins la classe i si

no s'està gaire per ella, no és estrany veure-la absent i distant. No participa en les converses dels membres del grup i tampoc mostra necessitat de fer-ho. Si el tema que es tracta és del seu interès o se sent motivada pel que es fa o es diu, llavors mostra força capacitat d'escoltar. L'adult ha de ser qui, de forma força personal, li faci evident el què s'ha dit, el què es demana i el què s'explica.

- Així doncs, en algunes activitats orals molt concretes (explicació d'històries, contes o experiències que l'interessen, reflexions entorn al comportament dels membres del grup...) la seva capacitat d'estar atenta i d'escoltar millora, i mostra capacitat de comprensió i de record. Últimament, en les matèries que li criden més l'atenció és capaç de fer alguna pregunta a l'adult proper (mai davant del grup).

- Capacitat per fer servir codis lingüístics

- Domina el codi oral i l'utilitza adequadament per a fer-se entendre quan és necessari i ella ho vol fer.
- Amb ajuda continuada, comença a utilitzar el codi escrit. Encara no ha assegurat del tot els automatismes bàsics de l'escriptura i no se la veu del tot motivada per a fer-ho. Amb tot, ha progressat força en la utilització escrita de la llengua catalana i no tant en llengua castellana.
- A nivell oral capta força el sentit del que se li diu sempre i quan s'ajusti al que ella demana o espera. Evidentment, no vol ni entén la complexitat argumentativa ni la informació extensa especialment si versa sobre continguts que a ella no l'interessen o que estan al marge de les seves possibilitats comprensives.
- Actualment, sembla que, després d'un cert desconcert inicial, és capaç d'interpretar algun doble sentit o alguna frase amb sentit figurat.

3. Situació enfront els continguts curriculars treballat

- ÀREA DE MATEMÀTIQUES

Nombres i operacions

- Llegeix i escriu amb seguretat nombres fins a la centena i compta sense seguretat fins al miler.
- Ordena nombres fins al mil, però necessita orientació quan s'equivoca o es perd, cosa que passa freqüentment, especialment si el conjunt de nombres a ordenar és de més de quatre o cinc elements.
- Ha assegurat força el conceptes bàsics de quantitat i nombre. Compta elements d'un conjunt o d'una sèrie sense una gran seguretat. Relaciona amb seguretat 4 o 5 objectes amb la quantitat sense comptar-los. És capaç d'operar mentalment amb nombres dígitos inferiors al 10.
- Coneix el mecanisme de la suma i de la resta, i les practica amb ajuda i orientació. Ha tingut un primer contacte amb la multiplicació, el mecanisme de la qual acaba aplicant si se li dóna suport.
- Té moltes dificultats per memoritzar les taules de multiplicar.
- Amb ajuda, reconeix la relació de doble i meitat entre els nombres dígitos.
- Com en la majoria d'aprenentatges que fa, utilitza força el suport que li proporciona la autorepetició (repetir en veu alta diverses vegades) del mecanisme après, en aquest cas de qualsevol procés matemàtic treballat.

Problemes

- Entén situacions senzilles i habituals d'addició i subtracció. Li costa però centrar-se en els enunciats dels problemes matemàtics. Davant problemes senzill d'addició o subtracció, si compta amb ajuda i orientació (repetició de l'enunciat, record de les dades i quantitats, recompta conjunt...), arriba a donar respostes encertades. Si els problemes són molt pràctics i aplicables a la vida quotidiana ho veu molt més clar i fins i tot, els sap fer sola.

- Amb ajuda i orientació també sap buscar el terme desconegut d'una igualtat, si el valor total no sobrepassa el 10.

Magnituds i mesures

- La complexitat que planteja l'aprenentatge d'aquests conceptes continua sent un fort handicap per a l'Alba. Caldrà vetllar-ho durant l'etapa d'ESO.
- Identifica i relaciona les unitats de temps d'ús més habitual (dia, hora, mes...). Encara li costa situar-se en el mes.
- Entén situacions de compra i és capaç de calcular el preu de dos objectes, el valor conjunt dels quals no sobrepassi la quantitat de 100. Ha practicat moltes situacions de compra-venda de forma pràctica i ha arribat a habitar-se amb el coneixement dels conceptes implicats.

Formes i relacions geomètriques

- Reconeix aspectes bàsics relacionats amb la grandària, posició, distància i moviment dels objectes. Necessita, però, que se li centri en el que se li demana.
- Amb ajuda, també, és capaç de reconèixer les formes geomètriques bàsiques i classificar els triangles segons els costats i segons els angles.

- ÀREA DE LLENGUA

Compensió oral

- Entén i interpreta ordres que se li donen referides al seu entorn immediat.
- Coneix bé el vocabulari bàsic i funcional propi de la seva edat i mostra coneixement de moltes altres paraules que pertanyen al vocabulari d'edats superiors.
- Comprèn narracions i les escolta amb interès si desperten la seva curiositat. Si la narració és llarga i complexa, es perd i es cansa, i se l'ha d'ajudar a retornar.
- Comprèn fets i informacions que se li donen, però si no són molt del seu interès, no les interioritza.
- Entén les explicacions que se li donen a ella personalment. Comprèn també instruccions directes de treball, però necessita ajuda i orientació per tal de dur-les a terme, especialment si la seqüència és complexa.
- Sovint reformula allò que se li explica i s'assegura que ho ha entès.

Expressió oral

- Utilitza una articulació correcta quan parla. És capaç de jugar amb el to de veu i amb el volum, tot i que sovint no s'ajusten als criteris que caldria esperar.
- El seu ritme no és del tot fluid. Es donen deturaments o lapsus que no proporcionen continuïtat al seu discurs.
- Utilitza un vocabulari funcional força ric i precís.
- En la seva parla és capaç d'utilitzar estructures sintàctiques complexes. Ha progressat en el fet d'explicar les seves vivències i experiències, però encara li falta donar més cohesió, coherència i continuïtat al seu discurs.
- Dins el gran grup no sol fer aportacions. Se li ha de demanar que ho faci i tot i així ho fa breument i no li agrada gaire fer-ho. Se l'ha d'ajudar.
- Tampoc acostuma a participar en converses amb els companys. Amb l'adult és més capaç de fer-ho, especialment si aquest la sap dirigir.
- Tendeix a fer moltes repeticions per assegurar i assegurar-se que dona missatge que vol transmetre.

Lectura i comprensió lectora

- A poc a poc ha anat adquirint el mecanisme de la lectura establint les associacions so-grafia oportunes i superant les dificultats que anava trobant, especialment en alguns sons o

dígraf. Actualment llegeix lentament de forma força correcta. Manca encara més seguretat ja que, algunes vegades, confon algunes lletres o paraules.

- Mostra iniciativa i cert gust per la lectura especialment si el text (no massa extens) es combina amb imatges. En alguns casos se la veu força motivada.
- Actualment, encara no utilitza de forma autònoma la lectura com a eina per a cerca informació sobre els temes que l'interessen.
- Li agrada comentar molt les lectures i és capaç de recordar força el que ha llegit.

Expressió escrita

- Encara presenta algunes dificultats per a establir un control perceptiu i motor prou fi i precís que li possibiliti fer una lletra mitjanament ajustada a la grandària, proporció, orientació i direccionalitat del traç desitjada. De resultes d'aquestes dificultats la seva presentació no pot ser massa correcta ni acurada. Tot i així, també ha anat millorant en el domini de la motricitat fina. Ha consolidat un inventari de grafies de diferents estils.
- Associa i escriu les lletres que se li demanen de forma aïllada o de forma lligada en paraules dictades.
- Ha adquirit una millor discriminació dels sons que configuren les paraules i ho utilitza per a fer la transcripció, so a so, del que vol escriure. Es podria dir que ha adquirit mínimament una ortografia natural que li permet transcriure les frases que diu o inventa o les que se li dicten. És evident, però, que encara li falta molt per dominar l'ortografia.
- No sol utilitzar massa l'escriptura per a expressar el que pensa o sent; tot i així, l'ús de l'agenda l'ha estimulat a escriure petites notes.
- Bàsicament utilitza una escriptura sil·làbica i mostra un domini bàsic de l'ortografia natural.

- ALTRES CONTINGUTS

- En les àrees d'experiència, mostra curiositat envers alguns continguts concrets i resta força al marge de la resta. A través d'avaluacions i controls orals és capaç de donar raó encertada dels continguts que s'han treballat, sempre i quan hagi escoltat l'exposició del tema de forma interessada i motivada. En aquests cas, li es més fàcil adquirir i retenir el vocabulari i algunes de les idees principals i concretes que no pas recordar els aspectes més abstractes o complexos de les explicacions.
- Així doncs, quan es dóna algun aprenentatge que està lligat amb interessos concrets, és capaç d'aplicar de forma comprensiva el que ha après, sap establir relacions entre conceptes i aprenentatges semblants i formula preguntes pertinents a l'adult que té al costat. És capaç de fer més preguntes sobre el tema que es tracta (demostra inquietuds per a les que busca resposta).
- Donada la seva implicació en activitats motrius, tant a fora com dins l'escola, ha millorat força. Tot i així, segueix tenint dificultats en situacions d'equilibri, de salt, de coordinació i precisió. Necessita l'orientació i el suport de l'adult o l'hora de fer educació física. Li costa participar en el joc motriu perquè, de forma espontània, no preveu ni anticipa massa les accions que ha de realitzar ni segueix massa el ritme establert.
- Li agrada l'activitat plàstica però requereix de l'atenció i l'orientació de l'adult per tirar-la endavant.

6. ELABORACIÓ D'EL PI DE L'ALBA

6.1. ASPECTES BÀSICS PER A LA COMPRESIÓ DE L'ALBA

L'Alba és una nena amb un comportament personal que posa en evidència una manera de ser i de fer força distant del que normalment es percep en els adolescents de la seva edat.

L'Alba va presentar, des de molt petita, un retard important en el seu desenvolupament psicomotor. Paral·lelament a aquest retard psicomotor, apareixien, des de bon començament, clares evidències d'una actitud relacional (amb els altres i amb l'entorn) força estranya o diferent. La interacció que es donava no seguia els camins més freqüentment establerts en la comunicació entre adults i infants o entre iguals. La percepció d'aquesta diferència s'evidencià ja a la llar d'infants i, posteriorment, a parvulari quan la nena inicià i a primària.

Fins al moment, l'evolució de l'Alba ha estat presidida bàsicament per aquests dos handicaps. El retard psicomotriu que ha dificultat l'adquisició de molts dels aprenentatges escolars bàsics, especialment els més instrumentals i abstractes; i els trets personals de la nena que es creu responen a una simptomatologia propera a l'espectre autista, la Síndrome d'Asperger en concret, que dificulten qualsevol tipus de relació i d'interacció tant a nivell personal, com social i escolar. Entre ella i els adults o entre ella i els seus companys no es solen generar situacions d'interacció o comunicació plena (d'anada i tornada). L'Alba no sol buscar massa l'altre, viu en el seu món i només s'hi acostava quan vol donar resposta a alguna de les seves necessitats, interessos o desigs. Tota situació d'interacció, especialment si no és buscada per ella, ha d'estar força controlada si es vol que tingui certa continuïtat. No és fàcil, però, conduir a l'Alba en la direcció que es sol demanar en tot procés d'ensenyament-aprenentatge i, sovint, adopta postures o actituds contràries o allunyades al que se li proposa (bloqueig, tancament, oposició, imposicions...).

És evident que l'Alba percep, viu i interpreta l'entorn de manera molt diferent a la manera que ho fem la majoria d'adults i adolescents, i que per a nosaltres és molt difícil entendre i comprendre com ella ho fa. La percepció d'un mateix i de l'altre, del context, de les situacions, de l'espai i del temps segurament van per un camí diferent a la percepció que nosaltres en tenim. La vivència de les coses, les reaccions, emocions i sentiments que es generen dintre ella, sembla que tampoc responen al que tots considerem com a propi o normal.

Els afectats per la síndrome d'Asperger, entre d'altres coses, no capten els aspectes propis del llenguatge no verbal que es dona en tota interacció humana. Així, molts aspectes o missatges que a tots ens semblen evidents dins l'entorn on ens movem, ella no els capta (un to de veu, una mirada, un gest, una situació concreta que requereix d'una resposta concreta...) no són percebuts com a tals. L'Alba, en moltes ocasions, és incapaç d'anticipar moltes de les coses que a tots ens sembla evident que han de passar o s'han de fer. El seu ritme i la seva percepció no segueixen gaire els cànons que tots coneixem. Per aquest motiu, moltes respostes o actuacions, que no estan fetes expressament, poden ser viscudes per els adults com a actituds de negativisme, oposició o enfrontament, o si més no com a reflex de deficiències a nivell intel·lectual.

De tot això se'n desprèn que no és fàcil captar i interpretar què vol l'Alba i quines necessitats té, i alhora com incidir per fer possible el seu acostament cap a la nostra interpretació, comprensió i vivència personal, social i de l'entorn. Pretendre trobar d'entrada una disposició envers un mateix i els altres, envers el treball i l'aprenentatge, com es pretén trobar en la majoria dels altres infants o alumnes, no és bon criteri per treballar amb l'Alba.

6.2. PROPOSTA PER COMPETÈNCIES BÀSIQUES DEL TRACTAMENT EDUCATIU

La proposta educativa que s'ha de dur a terme en l'etapa d'educació secundària per tal d'atendre a les necessitats educatives de l'Alba ha de contemplar necessàriament totes les dimensions de la seva persona partint la seva realitat particularitat. Tot i que l'Alba s'haurà d'incloure dins un grup escolar i dins el treball estructurat bàsicament per matèries o àrees, propi del sistema utilitzat en la majoria de centre educatius, hem de pensar que no podem obviar cap dels aspectes que defineixen la seva personalitat i que, per tant, poden condicionar el seu futur com a persona. Més que en altres casos, un alumne amb la Síndrome d'Asperger requereix de treballs específics, tant a dins com a fora de l'escola, que l'ajudin a millorar els nivells d'autoconeixement, a ser més autònom en les seves coses i en la relació amb els altres, a mostrar-se més segur de si mateix i a adquirir aquells aprenentatges que li permetin captar i aprendre tot allò que passa al seu entorn més immediat.

A partir del treball entorn a les Competències Bàsiques haurem d'anar destriant quins són els continguts que li poden ser més útils i necessaris, donades les característiques de l'Alba, i haurem d'anar programant i desenvolupant tots aquells processos d'ensenyament-aprenentatge que li han de permetre avançar en el seu procés maduratiu i adquirir els instruments necessaris per a gestionar la seva vida actual i futura.

- Competència comunicativa lingüística i audiovisual

Ens trobem davant una de les competències que han de ser més vàlides per al futur de l'Alba ja que les seves habilitats lingüístiques de tipus oral són les que sempre han estat més conservades i li han servit per adquirir una més gran comprensió del seu entorn essent, alhora, el suport metodològic més utilitzat a l'escola i que li ha proporcionat millors resultats davant dels processos d'ensenyament - aprenentatge que s'han anat produint al llarg d'infantil i primària.

Per altra banda, però, hem de tenir clar que un dels seus handicaps més grans ha estat l'aprenentatge del codi escrit que l'han portat, en aquests moments, a fer un ús molt bàsic de la lectura i un ús molt poc útil i funcional de l'escriptura.

Considerem també que el desenvolupament de la competència comunicativa plena és un objectiu bàsic per a la noia donades les característiques que es deriven de la Síndrome d'Asperger: el llenguatge és un instrument que li serveix per a captar el què si li explica i per a poder expressar en algunes ocasions el què vol i el què li passa, però que no l'utilitza necessàriament com a eina comunicació global i d'interacció d'anada i tornada amb els altres.

El treball de la competència lingüística comunicativa ha de ser realitzat des de totes les àrees curriculars, així com des de l'àmbit tutorial, tot i que molts dels continguts seran propis de les àrees de llengua catalana i castellana. Cal pensar que en el cas de l'Alba, d'una manera més especial, totes les àrees ha d'afavorir activitats i actuacions que afavoreixin l'ús del llenguatge com a eina de comunicació de la noia amb els companys i amb els adults.

- Continguts relacionats amb la competència:
  - L'anàlisi i la reflexió entorn al fet comunicatiu, amb els diferents elements que hi intervenen.
  - La participació en situacions comunicatives variades i en contextos diversos, tant a nivell parlat com escrit, així com en l'ús dels mitjans de comunicació que més s'empren en el seu entorn actual (telèfon, sms, mails, xats, xarxes socials...)
  - Les ganes i la necessitat de comunicació que s'estableix entre les persones. La finalitat i els moments en què se'n fa ús...
  - La utilització de fórmules verbals d'ús habitual necessàries per a interactuar d'una forma socialment reconeguda i establerta amb els altres (saludar, acomiadar-se, felicitar, aprovar, desitjar sort, expressar pesar...).

- L'ús i el significat del llenguatge no verbal (els gestos, les expressions del cos i de la cara, el to de veu...).
- L'ordre, la coherència i la fluïdesa en el discurs.
- La correcció en l'estructuració gramatical de les frases emprades.
- La capacitat d'escoltar.
- L'ampliació del vocabulari. La precisió en el seu ús.
- La utilització de la llengua com a instrument per a millorar la capacitat de memoritzar.
- El domini de la lectura. Recerca de major fluïdesa i comprensió.
- La millora de les habilitats gràfiques que li permetin escriure amb un cert grau de correcció quan a la reproducció de les grafies (grandària, orientació, seguiment línia...).
- El domini de l'ortografia natural i de les normes més bàsiques de l'ortografia arbitrària.
- La necessitat d'utilitzar el llenguatge escrit per manifestar el que fa, pensa, sent o vol comunicar.
- L'ús del llenguatge figurat i del doble sentit. La comprensió de locucions, frases fetes i refranys d'ús comú.
- La disminució dels comportaments orals o lectors de tipus repetitiu.
- La utilització de la lectura com a eina per a la recerca d'informació en textos diversos, diccionaris, enciclopèdies, guies diverses, premsa, pàgines web, cercadors, textos digitals...
- La iniciació a la selecció d'informació rellevant i secundària.
- El resum.
- La presentació acurada dels treballs escrits tant en forma gràfica com digital.
- La introducció de l'ordinador com a eina que li permeti escriure amb més precisió i seguretat i li possibiliti realitzar textos més intel·ligibles.
- La utilització del processador de textos.
- La iniciació de la mecanografia.
- La capacitat d'escolta i la lectura a eines per aprofundir en la interpretació i comprensió de la realitat que ens envolta i l'entorn.
- La comprensió de diferents tipus de textos escrits: narratius, descriptius, explicatius, organitzatius, predictius, fàctics, instructius, dialogats, consultius...
- L'ús del llenguatge com a element per a valorar el comportament, les reaccions i els sentiments d'un mateix i dels altres amb l'objectiu d'assolir més alts nivells d'empatia.
- El llenguatge corporal. L'expressió corporal, el domini dels moviments, la coordinació motriu, l'equilibri, la dansa, el cant..

- Competència artística i cultural

El desenvolupament d'aquesta competència ha d'ajudar a l'Alba a representar-se i analitzar i interpretar la realitat i facilitar-li la seva actuació com a persona per viure i conviure en societat.

Els avenços en aquest sentit han d'ajudar a l'Alba a entendre més els altres i a ser capaç d'interactuar amb ells de manera més positiva. A més pot servir-li també per anar descobrint els referents de la seva identitat cosa que, aparentment, sembla molt secundària per a ella. La interpretació i valoració del fet cultural proper pot ajudar-la a interpretar la seva identitat i, alhora, donar-li seguretat, satisfacció i orgull.

Degut a la problemàtica de l'Alba, es tracta d'una competència difícilment treballada donats els seus handicaps per utilitzar un pensament divergent que surti de la seva realitat personal i alhora que l'obligui a posar-se dins la visió dels altres.

Aquesta competència posa també en funcionament la iniciativa, la imaginació i la creativitat per expressar-se mitjançant codis artístics, aspectes, tots ells, molt difícils per a l'Alba. De totes maneres cal pensar que tota millora en aquest camp pot comportar una millora en la seva competència comunicativa.

Les àrees que més s'hi han d'implicar són la tutoria, l'educació musical, l'educació plàstica, les ciències socials, la religió, la llengua i la literatura i la tecnologia. Hem de valorar també la importància de les activitats extraescolars o escolars transversals programades per l'escola al llarg del curs (sortides culturals, celebracions, jornades festives...) que es duen a terme tant a dins com a fora de l'escola.

- Continguts relacionats amb la competència:
  - El gaudi per la literatura com a font per despertar la imaginació i valorar móns diferents.
  - El contacte amb la música i amb les audicions musicals.
  - El coneixement d'obres d'art representatives del nostre patrimoni cultural.
  - La utilització de les eines bàsiques del dibuix.
  - La representació de la figura humana i d'altres elements animats o objectes.
  - El coneixement dels símbols que defineixen la identitat catalana.
  - La visualització i valoració de les realitzacions artístiques dels companys.
  - L'associació d'obres d'arts diverses (musicals, pictòriques...) i la seva relació amb estats d'ànim i l'expressió de sentiments diversos.
  - Els coneixement de la realitat artística i cultural d'altres parts del món.
  - La participació, conjuntament amb els companys, de la realització de creacions artístiques conjuntes.
  - La participació en activitats de tipus cultural i artístic que es donen en l'entorn (música, dansa, dibuix, textos literaris, teatre, pel·lícules, festivals...)

- Tractament de la informació i competència digital

Competència molt necessària per a desenvolupar en l'Alba ja que li pot permetre millorar la seva capacitat de comunicació amb els altres com a saber cercar aquella informació que li pot ser útil per al seu futur i que difícilment podrà retenir a través de les seves possibilitats cognitives i intel·lectuals.

És tracta doncs d'una competència que es pot treballar des de totes les àrees (informàtica, tecnologia, ciències socials i naturals, llengües, matemàtiques, educació plàstica i musical, religió, tutoria) i està molt vinculada amb la competència comunicativa.

La competència digital pot facilitar de gran manera les possibilitats comprensives i comunicatives de l'Alba i convé que aprengui els mecanismes necessaris per a fer-ne un bon i eficient ús. La utilització de l'ordinador com a eina que li permeti cercar informació, redactar de manera més entenedora i endreçada tot el que pensa, vol o ha de comunicar caldrà treballar-ho molt especialment durant l'etapa d'ESO.

- Continguts relacionats amb la competència:
  - L'ús de les eines de la tecnologia de la informació i la comunicació per a facilitar la interacció i la comprensió amb i de l'entorn:
    - El mòbil i el telèfon.
    - L'ús de l'ordinador.
    - El processador de textos.
    - L'accés segur a internet
    - La recerca d'informació a través de pàgines web, blocs, portals, cercadors...
    - Saber enviar i rebre informació a través del correu electrònic, els xats, els sms, les xarxes socials...
    - La selecció de la informació. Recerca de punts comuns i diferents.
    - La selecció de la informació rellevant i accessòria.
    - El coneixement bàsic d'un full de càlcul i una base de dades. L'entrada de dades, la selecció de registre, la representació gràfica de les dades numèriques.
    - L'ús de correctors i traductors.

- L'ús de les TIC per treballar amb continguts escolars diversos (aplicacions diverses relacionades amb diferents àrees i aprenentatges curriculars).
- L'actitud oberta davant els canvis metodològics i tecnològics propis de la societat actual necessària per a estar al dia en matèria comunicativa.

- Competència matemàtica

Per a l'Alba, la competència matemàtica només tindrà sentit si l'ajuda a enfrontar-se i a resoldre aquelles situacions matemàtiques que impliquen un abordatge quantitatiu i matemàtic bàsic.

Tot i les dificultats per aplicar un pensament més o menys abstracte i de les dificultats per calcular i memoritzar que té l'Alba, cal assegurar el domini de mecanismes i tècniques que li permetin operar autònomament en el seu dia a dia davant les situacions que impliquen l'ús del nombres i de les operacions.

L'àrea més implicada serà la de matemàtiques tot i que el nivell competencial que s'ha d'aconseguir es pot treballar, també, des de moltes altres àrees: les ciències socials i naturals, la tecnologia, la informàtica, l'educació física...).

• Continguts relacionats amb la competència:

- L'augment progressiu de la comprensió del nombre (lectura i escriptura, composició i descomposició, ordenació i seqüenciació, valor...).
- L'ús d'estratègies diverses i d'acord amb les seves possibilitats per al càlcul mental.
- El coneixement i comprensió dels símbols matemàtics bàsics.
- El coneixement i aplicació de les operacions bàsiques. L'ús de suports com les taules, la calculadora o l'ordinador.
- El coneixement de les mesures bàsiques que s'utilitzen a la vida diària, el seu valor, les seves correspondències, la seva operativitat, el seu ús pràctic.
- La representació mental de situacions pràctiques matemàtiques de la vida diària.
- L'aprenentatge de mecanismes i estratègies que li permetin resoldre problemes pràctics.
- L'elaboració i interpretació de dades numèriques (taules) i gràfiques.
- Càlculs bàsic del sistema monetari. Comprensió dels processos de compravenda
- Càlculs i conceptes estadístics bàsics.
- Comprensió i representació de fraccions.
- Reconeixement de les principals figures geomètriques i dels càlculs bàsics per a la seva mesura.
- Prediccions i estimacions numèriques relacionades amb situacions vivencials.
- Utilitzar amb significació les mesures necessàries per a manifestar dades pròpies (edat, pes, talla...).
- La disminució progressiva dels comportaments repetitius i reiteratius que es donen a l'hora de llegir i interpretar els problemes matemàtics.

- Competència aprendre a aprendre

Durant tota la seva escolaritat, l'Alba sempre ha requerit del suport individual de l'adult per avançar en els seus aprenentatges. Ella no sol prendre gaire la iniciativa ja que no mostra capacitat i habilitats per a fer-ho. És evident, però, que s'ha d'intentar desenvolupar al màxim de les seves possibilitats aquesta competència bàsica per a l'aprenentatge autònom.

S'hauran de treballar aquells aspectes bàsics que garanteixin un millor coneixement de si mateixa i, alhora, desenvolupar el gust i les ganes d'aprendre i treballar. Cal dotar a l'Alba d'estratègies clares que l'ajudin a solucionar les seves coses i els seus desigs de saber i de conèixer. Ha d'aprendre a cercar la informació que necessita en els llocs adequats sol·licitant l'ajuda necessària quan ho requereixi. Si ella té les ganes i la seguretat que pot arribar a

entendre el què li passa i el què l'interessa, segurament farem augmentar els nivells de seguretat i d'autonomia.

Es tracta d'una competència transversal que s'ha de treballar des de totes i cadascuna de les àrees o matèries incloent-hi també la tutoria.

- Continguts relacionats amb la competència:

- El coneixement de les pròpies possibilitats amb els punts forts febles.
- La recerca d'informació a través de tots els mitjans que puguin estar al seu abast físic i intel·lectualment.
- L'interès per conèixer i per aprendre.
- La confiança en el que és i en el que sap.
- El desenvolupament de les capacitats d'atenció i concentració.
- El desenvolupament de la memòria i de la comprensió i expressió lingüístiques.
- El seguiment de pautes i rutines necessàries per assolir els seus objectius d'aprenentatge. La planificació de les accions.
- L'aprenentatge, el record i l'aplicació en la vida diària dels aspectes bàsics dels aprenentatges.
- L'ús de l'agenda i del calendari.
- El desenvolupament de l'actitud interrogativa i de l'actitud crítica.
- L'evidenciació de diferents sistemes per arribar a la solució de problemes diaris.
- La valoració dels camins que utilitzen altres companys per solucionar problemes semblants.
- La participació en treballs de grup per evidenciar, també, els mecanismes que utilitzen els altres per a resoldre els problemes.
- La relació entre la nova informació i els coneixements previs.
- La perseverança en els aprenentatges, el no defalliment en la consecució dels objectius i propostes.
- L'abandó de les actituds d'indiferència "és igual" "tan em fa", o de deixar les feines a mitges.
- La responsabilitats enfront al propis deures, obligacions i actuacions:
  - La puntualitat
  - Portar el material necessari per cada classe.
  - L'actitud anticipada davant el que toca.
  - L'interiorització de comportaments d'actuació diversos
- La utilització de l'autoavaluació com a eina per a situar-se davant el propi aprenentatge i davant les pròpies responsabilitats.
- La generació de satisfacció enfront el compliment de les pròpies responsabilitat i enfront la resolució dels propis problemes.

- Competència d'autonomia i iniciativa personal

Segurament és una de les competències que més convé desenvolupar en l'Alba ja que és la que li servirà més per tirar endavant la seva vida actual i futura. S'ha d'aconseguir el màxim nivell d'autonomia possible d'acord amb les seves possibilitats intel·lectuals, cognoscitives, socials i emocionals.

Com a eines bàsiques cal seguir treballant en l'estructuració de la pròpia identitat. A partir del treball de totes les competències s'ha d'aconseguir un nivell suficient d'autoconeixement i autoacceptació. Hem de tenir molt present l'etapa d'adolescència que ara s'inicia ja que la seva situació personal li comportarà amb molta probabilitat més dubtes, incerteses i maldecaps que a molts dels altres companys. Caldrà vetllar perquè els sentiments de diferència i incomprensió no l'afectin de manera significativa i el seu desenvolupament emocional sigui el més equilibrat possible.

S'haurà de vetllar molt especialment la seva relació amb els companys i companyes perquè el malestar d'aquests, propi del preadolescent, no generi comportaments d'incomprensió o rebuig envers l'Alba.

L'àrea de tutoria serà la que més s'haurà d'implicar en l'assoliment dels objectius que es formulin en aquesta competència sense oblidar cap de la resta d'àrees.

- Continguts relacionats amb la competència:
  - El desenvolupament d'hàbits d'autonomia personal:
    - En la higiene
    - En l'alimentació
    - En l'aparença física
    - En la prevenció de malalties i accidents
    - En evitar situacions de risc personal
    - En els desplaçaments
    - En el treball escolar
    - En l'ús d'instruments, eines i aparells bàsics
    - En la participació en activitats personals dins la llar o en activitats de la comunitat.
  - El desenvolupament de la coordinació psicomotora:
    - El coneixement del propi cos i del cos dels altres. La representació corporal.
    - Les habilitats motrius bàsiques (caminar, córrer, saltar, pujar i baixar escales, enfiar-se).
    - L'equilibri i la coordinació segmentària del cos.
    - L'habilitat manual (la coordinació visió-manual, el domini del traç, la precisió manual...)
    - La pràctica de l'esport individual i col·lectiu. El gimnàs.
    - L'orientació i l'estructuració espacial i temporal.
  - La comprensió i la organització dins el món més immediat:
    - La planificació dels esdeveniments diaris
    - La organització del propi temps
    - La presa de decisions
    - L'actuació en funció de les pròpies decisions
  - La seqüenciació temporal de les accions a realitzar (a casa, a l'escola, al carrer, els dies festius...)
  - La representació mental (mitjançant suports visuals) de les seqüències dels passos.
  - La consciència del propi ritme personal i del ritme establert en la seva interacció amb l'entorn.
  - La capacitat de preveure i anticipar aplicada als esdeveniments socials quotidians.
  - L'evitació de perills.
  - Les respostes dant l'imprevist o les situacions canviants.
  - L'adquisició de valors i actituds personals com la responsabilitat, la perseverança, l'autoestima, la creativitat, l'autocrítica, el control emocional, la capacitat d'elegir, de calcular els riscos i afrontar els problemes.
  - La capacitat de saber demorar la necessitat de satisfacció immediata.
  - La capacitat d'aprendre de les errades i assumir riscos.
  - La satisfacció davant el propi treball i davant l'assoliment dels objectius.
  - La il·lusió davant el futur escolar i laboral.
  - L'esperit de superació davant els contratemps.
  - La empatia i la valoració envers els altres i les seves realitzacions.
  - La realització d'activitats conjuntes amb els altres.

- Coneixement i interacció amb el món físic

Em relació a aquesta competència s'hauran de seleccionar aquells continguts més útils que la puguin ajudar a conèixer i a interactuar de manera segura i positiva amb el medi físic. La selecció d'aquests continguts es farà també en funció de les possibilitats comprensives de l'Alba i s'aniran incrementant paulatinament i progressivament en funció dels coneixements apresos i compresos per tal que el seu pensament es vagi estructurant de forma del segura i estable.

Aquí, també, totes les àrees s'hi han d'implicar i de manera especial les ciències naturals i socials, la tecnologia i l'educació plàstica.

- Continguts relacionats amb la competència:

- El coneixement del propi cos i del seu funcionament
- La cura personal i l'atenció i el respecte pel propi cos.
- La interacció de les persones amb la natura i la dependència amb la mateixa.
- Les necessitats del cos humà i la manera de gestionar-les.
- El respecte i la consideració envers allò que ens possibilita la vida.
- La cura del medi ambient. L'ús responsable dels recursos naturals.
- La perseveració de la pròpia vida .
- La protecció de la salut individual i col·lectiva com a element clau de la qualitat de vida de les persones.
- El procés biològic de les persones i dels éssers vius.
- La percepció i comprensió de l'espai físic.
- L'orientació en l'espai i en el temps.
- El coneixement del món del treball i de les eines i materials més útils interactuar amb el medi físic i amb els objectes.
- Els instruments i les eines de mesura.
- El coneixements i la utilització de les eines i aparells que possibiliten gestionar la vida personal i familiar dins el propi habitatge.
- El coneixement i comprensió de les principals professions vinculades amb les necessitats primàries de les persones.
- El coneixement de les eines tecnològiques que s'utilitzen en l'entorn més immediat i que ens permeten captar l'entorn i interrelacionar-nos amb ell.
- La reflexió entorn la necessitat de gestionar efectivament els recursos que ens proporciona l'entorn i la natura per tal de garantir la seva continuïtat i la utilització posterior.
- La recerca de solucions tècniques que ens permetin donar resposta a necessitats vivencials i properes d'una manera econòmica, eficaç i sostenible.
- La comprensió de petits processos tecnològics aplicats a situacions pràctiques i vivencials.
- El desenvolupament d'una actitud oberta per a cercar, preguntar i indagar sobre dubtes en relació a la comprensió i utilització de l'entorn.

- Competència social i ciutadana

Competència que cal atendre de forma prioritària ja que l'Alba està molt mancada dels recursos necessaris per a desenvolupar-la.

Totes les àrees s'hauran d'involucrar en el treball d'aquesta competència de forma clara i inexcusable. El tutor de l'Alba i tots els professionals que intervenen en l'escola vetllaran de forma continuada per l'evolució d'aquesta competència.

De forma continuada tots els docents hauran d'anar fent explícit el què volem i li demanem, intentant explicar-li que molts dels formalismes socials que utilitzem són necessaris per a

sentir-nos presents, acollits i considerats en el nostre entorn social. Si més no, s'ha d'aconseguir que l'Alba acabi interioritzant i utilitzant aquests mecanismes en les relacions socials de forma espontània tot i que no li surtin de dintre ja que li seran molt útils al llarg de la seva vida per a poder-se relacionar amb els altres.

El treball sobre la comprensió de l'altre i la empatia amb aquest haurà de ser també una tasca constant.

Tot i que a primària ja s'han anat millorant força de les habilitats socials, no podem donar per suposat que ja s'han interioritzat i establert.

És també molt important saber i recordar que l'Alba, per si mateixa, no busca la relació amb els altres, almenys de la manera que la majoria entenem. Sembla que no la necessiti. Per tant serem els adults (professors i tutors) els qui hem de cercar la manera i el moment perquè l'Alba hagi d'interactuar, treballar i conviure amb els altres.

- Continguts relacionats amb la competència:

- L'autoconeixement. El coneixement de la pròpia realitat personal. Els canvis personals i corporals propis de l'adolescència.
- La identificació.
- La comprensió i expressió de les emocions i dels sentiments propis i dels altres.
- L'empatia. El saber entendre i saber-se posar en el lloc dels altres.
- L'autosatisfacció.
- La superació del narcisisme i de l'egoisme.
- El coneixement i l'interès per als altres
- La motivació per aconseguir fites personals i per participar en la vida col·lectiva.
- La captació dels missatges verbals i no verbals que s'estableixen durant la interacció amb els altres.
- La participació en situacions diverses de relació social:
  - La planificació de situacions estructurades de joc o de treball amb els companys i companyes.
  - L'ensenyament explícit de les regles socials necessàries per a participar en tasques comunes i jocs o activitats de cooperació amb els altres.
  - L'ensenyament explícit de les habilitats pròpies dels jocs o dels treball conjunts o cooperatius.
  - La participació en situacions de conversa amb iguals i amb adults, en patit o en gran grup.
  - La participació en activitat escolars i extraescolars en petit o gran grup.
- El desenvolupament de totes les capacitats relacionades amb la comunicació i relació amb els altres, tant verbals com no verbals.
- L'adquisició de les habilitats socials i relacionals bàsiques:
  - La realització de llistes de regles socials.
- La tolerància a la frustració. L'autocontrol
- El coneixement explícit de les estratègies de regulació de la pròpia conducta.
- L'acceptació de les normes de civisme i convivència. L'evitació de l'agressió.
- El compliment de les regles de conducta. La seva utilitat.
- L'anàlisi del propi comportament i de les conseqüències que se'n poden derivar.
- La capacitat d'espera, la prioritització davant la pròpia actuació. La planificació i seqüenciació del propi comportament.
- L'anàlisi de situacions d'interacció social entre pares i fills, entre germans, entre pares, entre alumnes i companys, entre nois i noies, entre mestres i alumnes. Les motivacions implícites i explícites.
- La participació en activitats socials de l'escola i l'entorn (sortides, festes, celebracions, esplais, concursos, representacions...).
- La valoració dels valors democràtics. La participació.
- El judici moral necessari per a triar i prendre decisions.

- Els drets i deures dels ciutadans.
- L'expressió i la convicció enfront a les pròpies idees, La seva exposició. La receptivitat envers les opinions dels altres.
- L'anàlisi i la presa de decisions davant els diferents nivells de vida comunitària, valorant els interessos individuals i de grup.
- La valoració de les diferències, de la diversitat i pluralitat.
- El reconeixement de la igualtat de drets entre els diferents col·lectius, en particular entre homes i dones.
- La capacitat per arribar a acords amb els pares, amb la germana o amb els companys.
- El respecte als drets humans.
- El coneixement dels trets més rellevants o importants de la realitat històrica i social del món.
- La comprensió dels trets més característics de les societats actuals.
- El sentiment comú de pertinença a la societat i cultura pròpies.
- El desenvolupament de totes les habilitats socials que ens permeten interrelacionar-nos de manera assertiva i constructiva.
- La reflexió i valoració de les normes de convivència.
- La valoració de la Pau.
- La vivència de valors com la tolerància, la solidaritat, l'estimació, l'ajuda, la cooperació, la comprensió de l'altre, la participació, la crítica i la no acceptació d'actituds discriminatòries, excloents o xenòfobes.

6.3. PROPOSTES METODOLÒGIQUES

Per tal de millorar i ajudar en el desenvolupament i adquisició de nous aprenentatges es plantegen les següents propostes metodològiques:

- Establir i seguir un protocol de coordinació entre els diferents professionals que intervenen en l'atenció i seguiment de l'Alba (tutora, vetlladora, professors, psicòleg, EAP).
- Preparar l'Alba anticipant els canvis de rutina (davant dels canvis imprevistos l'Alba s'acostuma a perdre).
- Prevenir situacions de possibles conflictes socials en els que l'Alba pugui estar involucrada
- Crear un clima de comprensió per potenciar una relació positiva entre el tutor i l'Alba per facilitar l'adaptació i la integració. També, potenciar la figura d'una persona de referència (tutora individual) a la que l'Alba pugui adreçar-se en cas de dubtes.
- Proporcionar ajudes extres i adaptar la programació d'activitats al ritme de l'Alba.
- Fomentar la participació activa a l'aula aprofitant els interessos de l'Alba i potenciar les seves capacitats més positives (llenguatge).
- Adaptar l'entorn de l'aula. Disminuir els elements que puguin distreure (finestres, suros, portes, distància del professor) per tal d'aconseguir la màxima capacitat d'atenció de l'Alba.
- Utilitzar ajudes visuals per organitzar activitats diàries com per exemple l'ús de l'agenda o quaderns de normes de conducta per situacions específiques.
- Crear un ambient estructurat i predictiu.

- Mostrar i manifestar de forma explícita tot el que fa referència amb estats mentals i normes socials sense donar res per suposat.
- Intentar garantir l'èxit en les interaccions socials amb els companys mitjançant una figura medidora o intervenint en l'esbarjo.
- Adaptar objectius curriculars.
- Crear situacions d'ensenyament - aprenentatge en entorns naturals.
- Reforçar les conductes positives.
- Respectar el seu ritme de treball.

6.4. CRITERIS GENERALS D'AVALUACIÓ

L'avaluació serà continua i haurà de basar-se en el progrés personal de l'alumna respecte als seus objectius curriculars.

Es prioritzarà la seva implicació en el treball a l'aula tant a nivell individual com de petit grup. Es valorarà també el seu interès i esforç en la realització de les tasques que se li demanin.

Els controls i exàmens se li adaptaran en funció de les seves capacitats i del nivell treballat. Prèviament a aquests es farà una tasca de preparació on comptarà amb el suport del professor o d'un auxiliar.

S'hauran de prioritzar:

- Els controls de tipus oral ja que el domini de l'escriptura encara no li possibilita poder expressar tot el que sap de manera clara i entenedora.
- Es realitzaran preguntes senzilles i directes de tipus pràctic i, sempre que es pugui, centrades en la realitat i en continguts concrets.
- Els exàmens i controls seran de curta durada i no hauran de ser de gaire contingut.
- Se li donarà el temps necessari perquè pugui respondre seguint el seu ritme de treball.
- Si es considera necessari podrà tenir el suport de llibres, d'algun company o auxiliar.
- Preferentment se li faran preguntes de resposta tancada o de resposta oberta simples.

Els resultats de les avaluacions es donaran a partir d'informes qualitius, en els que es valoraran els progressos i els canvis realitzats per l'alumna respecte als aprenentatges treballats. Aquest comentaris i valoracions, si es creu convenient, podran anar acompanyats d'una valoració quantitativa semblant a la utilitzada per avaluar als companys.

En els informes elaborats es farà constar que l'alumna segueix un pla individualitzat.

El tutor individual serà qui durant la sessió d'avaluació trimestral coordinarà l'avaluació de l'alumna i qui enregistrarà els progressos i les orientacions que es donin. Posteriorment en parlarà amb l'alumna i amb els seus pares si s'escau.

6.5. RECURSOS A UTILITZAR

- Tutor/a individual
  - Responsable de coordinar el treball de tots els implicats en les tasques educatives dins el centre.
  - Responsable de vetllar perquè s'apliquin les adaptacions oportunes en les diferents àrees escolars.
  - Mantenir al contacte amb la família i els altres professionals que atenen l'alumna.

- Els companys de classe
  - Vetllar perquè el grup classe entengui la manera de ser de l'Alba i col·labori i afavoreixi la seva integració al grup.
- El/la vetllador/a
  - Procurarà que l'Alba estigui centrada en el que es fa dins l'entorn escolar ajudant-la a entendre i a viure de forma participativa tot el que es fa.
  - Col·laborarà per fer possible que tingui els suports necessaris.
  - En les àrees que l'atengui individualment seguirà les pautes donades per cada professor de l'àrea, pel tutor o pel psicopedagòg, i portarà un control del treball.
- Professors d'aula
  - Tenen el compromís de fer les adequacions oportunes perquè l'Alba vagi aprenent i s'integri el més satisfactòriament possible a la dinàmica del grup.
  - Coordinar-se entre ells.
- El/la psicòleg/a o psicopedagog/a.
  - Vetllarà per l'evolució de la nena en tots els aspectes personals, socials i escolars.
  - Es coordinarà amb el tutor i els altres professors i tindrà contacta amb els pares i amb tots els altres professionals (vetllador, psicòleg, psiquiatre, EAP...)
  - Periòdicament farà el seu seguiment.
  - Col·laborarà en totes les tasques de programació i avaluació trimestral.
- Reunions de coordinació
  - Es faran de forma periòdica entre el professorat.
- EAP (Equips d'assessorament i orientació psicopedagògic)
  - Farà el seguiment de l'evolució de l'Alba a partir del dictamen realitzat.
- Altres professionals fora de l'àmbit escolar
  - Psicòloga i educadora especial.
  - Psiquiatre.
  - Psicomotricista
- IDAP (Institut de Diagnòstic i Atenció Psiquiàtrica i Psicològica)
  - Proporcionar assessorament al centre i als pares.
- Materials
  - Es creu oportú que l'Alba disposi de llibres adaptats de text que estiguin d'acord amb el seu nivell d'aprenentatges i, alhora, siguin el més propers i semblants possibles als que s'utilitzen a l'aula ordinària.
  - Es prioritzaran les àrees instrumentals i les àrees de coneixement del medi i l'entorn.
  - Cada professor haurà d'adaptar els materials oportuns.
- USEE (Unitat de suport a l'educació especial)
  - En cas que n'hi hagués el centre seria l'encarregada de portar tot el cas d'aquesta alumna així com de dirigir l'elaboració del seu pla individualitzat.
- Organització del treball
  - Es procurarà que la major part de les hores l'alumna estigui a l'aula ordinària.
  - És bo que participi preferentment en totes les sessions explicatives (suport verbal).
  - En les activitats pràctiques se li faran les adaptacions necessàries sempre establint un vincle amb el que ella fa i el que fan els altres.
  - Es procurarà que participi en treballs amb la resta d'alumnes, ja sigui en parella o en grup reduït. Si es considera amb la participació del vetllador/a.

- Per treballar individualment el càlcul i l'aprenentatge de la lecto-escritura, s'utilitzaran, preferentment, les hores de matemàtiques i de llengua.
- Les sessions d'educació física es realitzaren amb la presència i el suport del vetllador/a.
- Fora de l'escola rebrà suport psicomotriu i psicològic setmanalment.
- Potenciar paral·lelament l'ús de l'ordinador donada la dificultat que té per fer una lletra proporcionada, clara i entenedora.
- Per a les altres sessions d'atenció individualitzada per part de la vetlladora o del psicopedagog s'utilitzaran preferentment les hores de llengua estrangera, de la que s'eximirà a l'Alba.

7. PROGRAMACIÓ ANUAL ÀREA TECNOLOGIA 1r ESO

En el següent apartat es pretén mostrar la planificació anual de l'assignatura de Tecnologies dins el primer curs de la ESO. La matèria de Tecnologies és una assignatura comuna dins els tres primers cursos de la ESO i optativa en l'últim curs.

Durant el primer curs de la ESO els alumnes tenen l'assignatura dues hores setmanals.

La metodologia seguida per a definir la programació anual ha estat basada en els continguts, objectius i continguts del currículum de les Tecnologies a la ESO (Decret 143/2007 DOGC núm. 4915) i es segueix el llibre de text de tecnologia de la editorial McGrawHill per a la realització de les classes.

7.1. COMPETÈNCIES BÀSIQUES PRÒPIES DE LA MATÈRIA

Les competències pròpies de la matèria són les que estan vinculades en conèixer i habitar el món i la de tractament de la informació i la competència digital.

CB1. Coneixement i interacció amb el món físic

Aquesta competència implica identificar problemes rellevants, dur a terme observacions i manipulacions, fer-se preguntes i obtenir respostes aplicant els coneixements teòrics i empírics. Suposa adquirir competències per fer un ús responsable dels recursos i tenir cura del medi, així com la millora de la qualitat de vida de les persones.

CB2. Social i ciutadana

Integra coneixements, habilitats i actituds per poder aplicar els continguts propis de la matèria en el treball individual i col·lectiu i poder prendre decisions en un món on els avenços en l'àmbit científic i tecnològic canvien molt ràpidament i tenen una influència molt gran en les nostres vides. També implica desenvolupar valors ètics associats a la ciència i a la tecnologia.

CB3. Tractament de la informació i la competència digital

El tractament de les TIC proporciona una oportunitat especial per desenvolupar aquesta competència, associada al desenvolupament de continguts que permeten localitzar, processar, elaborar, emmagatzemar, presentar i difondre la informació a través de les tecnologies de la informació i la comunicació. Aquestes tecnologies també estan vinculades amb la simulació de processos tecnològics i amb els entorns multimèdia.

7.2. APORTACIÓ DE LA MATÈRIA A LES ALTRES COMPETÈNCIES BÀSIQUES

La matèria de tecnologies també participa en el desenvolupament de les altres competències bàsiques.

CB4. Matemàtica

Es desenvolupa mitjançant eines matemàtiques que estan presents en la matèria en resolució de problemes pràctics de l'entorn, com la mesura i el càlcul de magnituds bàsiques, utilització d'escals, la lectura i la interpretació de gràfics, i la resolució mitjançant expressions matemàtiques de problemes.

CB5. Comunicativa lingüística i audiovisual

Es realitza amb la utilització de vocabulari específic que s'ha d'utilitzar en els processos que fan referència a la informació i amb la lectura, interpretació i redacció de memòries i documents tècnics.

CB6. Artística i cultural

Es desenvolupa per mitjà de l'ús d'instruments per a la representació gràfica i el disseny i construcció d'objectes i estructures i per l'estudi i la crítica de la diversitat tecnològica.

CB7. Aprendre a aprendre

Es tracta a l'hora de realitzar un projecte on s'han de desenvolupar estratègies de resolució de problemes per mitjà de l'obtenció, anàlisi i selecció de la informació.

CB8. Autonomia i iniciativa personal

Implica abordar els problemes tecnològics de manera reflexiva i buscar alternatives i solucions de manera pròpia i creativa.

7.3. OBJECTIUS DE LA MATÈRIA TECNOLOGIES 1r ESO

L'assignatura de tecnologia durant el primer curs de la ESO pretén que l'alumne sigui competent per:

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES BÀSIQUES
OB1. Analitzar materials, objectes i sistemes tècnics per comprendre el seu funcionament, conèixer els seus elements i les funcions que realitzen, aprendre la millor forma d'utilitzar-los i controlar-los, entendre les raons que condicionen el seu disseny i construcció i valorar la necessitat de fer-ne un ús responsable.	CB1, CB2, CB5
OB2. Treballar de forma autònoma, responsable i creativa en la presa de decisions, en l'execució de tasques i en la recerca de solucions, tot mostrant una actitud dialogant i de respecte en el treball en equip. Aplicar sempre la normalització i les mesures de seguretat.	CB2, CB7, CB8
OB3. Projectar i construir objectes i sistemes tècnics senzills tot aplicant, amb autonomia i creativitat, el procés tecnològic: seleccionar i elaborar la documentació pertinent, dissenyar i construir objectes o sistemes que resolguin el problema plantejat i avaluar la seva idoneïtat.	CB4, CB6, CB7, CB8
OB4. Utilitzar els diferents recursos que ens ofereixen les TIC com a eines de treball habitual així com gestionar, de forma correcta i amb seguretat, la informació, els sistemes operatius i els programes informàtics adients per a la resolució d'un problema concret o per a la creació, edició, millora i presentació de la documentació i treballs.	CB2, CB3
OB5. Concebre la tecnologia com un conjunt de coneixements operatius de diferents àrees del coneixement destinats a cobrir determinades necessitats de les persones individualment o col·lectiva.	CB2, CB5, CB8

7.4. CONTINGUTS CURRICULARS TECNOLOGIES 1r ESO

En el currículum de la matèria es divideixen els continguts en tres blocs didàctics. Els continguts són els següents.

- **La tecnologia i el procés tecnològic. Eines i materials de tecnologia.**

C1. Reconeixement i anàlisi d'eines i màquines pròpies de l'entorn tecnològic: utilització, manteniment i normes de seguretat.

C2. Anàlisi de les propietats i usos dels diferents materials tècnics i deducció de les seves aplicacions a partir de l'observació i anàlisi de diferents objectes.

C3. Utilització d'instruments de representació gràfica aplicant acotacions, escales i sistemes de representació normalitzats per representar objectes.

C4. Valoració de la necessitat de fer un ús responsable dels materials contemplant el seu possible estalvi, reutilització i reciclatge.

C5. Valoració de la necessitat d'utilitzar les eines i tècniques adients per treballar amb cada material seguint les normes de seguretat.

- **Disseny i construcció d'objectes**

C6. Disseny i construcció d'un objecte senzill amb els materials i les eines adients aplicant els sistemes de representació tractats.

C7. Observació d'objectes quotidians i de construccions simples per tal d'identificar els seus elements estructurals i els esforços a les que estan sotmeses.

C8. Disseny i construcció d'estructures senzilles aplicades a un objecte per millorar la seva resistència als esforços.

C9. Disseny i construcció de circuits elèctrics bàsics aplicats a objectes de construcció pròpia.

C10. Utilització de simuladors per a la comprovació del funcionament de circuits elèctrics.

C11. Utilització de simuladors d'estructures per determinar, a nivell bàsic, esforços i estabilitat.

- **Les TIC com eina per a la integració i la comunicació de la informació**

C12. Utilització, funcionament i anàlisi dels diferents dispositius TIC que aporten o recullen informació mitjançant l'ordinador: càmeres, dispositius de memòria, PDAs, telèfons mòbils i interconnexió entre ordinadors.

C13. Utilització dels sistemes operatius per a emmagatzemar, organitzar i recuperar informació de suports físics o virtuals.

C14. Utilització de programes per a la creació, edició, millora i presentació de la documentació i els treballs elaborats.

7.5. CONNEXIONS AMB ALTRES ÀREES O MATÈRIES

En aquest apartat es relacionen les connexions amb altres àrees o matèries de l'assignatura de tecnologia i els continguts curriculars que treballen aquests aspectes.

MATÈRIES	CONTINGUTS CURRICULARS
Matemàtiques i ciències socials: - Representació gràfica i escales.	C3, C6
Llengua: - Producció de textos orals i escrits - Presentació de documentació i treballs.	C2, C6, C14
Ciències de la naturalesa; - Reutilització i reciclatge de materials. - Ús de normes de seguretat	C4, C5
Amb totes les matèries: - Utilització de les TIC	C12, C13, C14

7.6. CRITERIS D'AVALUACIÓ

Seguidament es descriuran els criteris que es faran servir a l'hora d'avaluar els objectius didàctics i es dividiran per unitats didàctiques.

- **La tecnologia i el procés tecnològic. Eines i materials de tecnologia.**

CRITERIS D'AVALUACIÓ	OBJECTIUS DIDÀCTICS
CA1. Conèixer i utilitzar les eines i màquines emprades en el taller i descriure les propietats dels diferents materials tècnics que les componen, relacionant-les amb les seves aplicacions, evolució i tècniques de treball així com saber les normes de seguretat.	OB1, OB3, OB5
CA2. Utilitzar de forma correcta la representació gràfica per descriure objectes i processos, aplicant correctament la normalització i la simbologia i utilitzant aplicacions informàtiques i instruments de dibuix.	

<p>CA3. Seguir correctament les fases del procés tecnològic en el disseny i construcció d'un objecte senzill utilitzant les eines i màquines de forma correcta i respectant les normes de seguretat i triant els materials adients fent-ne un ús sostenible.</p>	
---	--

- **Disseny i construcció d'objectes**

CRITERIS D'AVUACIÓ	OBJECTIUS DIDÀCTICS
<p>CA4. Identificar els esforços a què està sotmesa una estructura i els elements que la componen observant models teòrics i exemples de l'entorn.</p>	<p>OB2, OB5</p>
<p>CA5. Dissenyar i construir estructures senzilles tant de forma real com mitjançant simuladors gràfics aplicades a objectes quotidians.</p>	
<p>CA6. Dissenyar i construir circuits elèctrics bàsics que formin part d'un objecte de construcció pròpia o del grup.</p>	

- **Les TIC com eina per a la integració i la comunicació de la informació**

CRITERIS D'AVUACIÓ	OBJECTIUS DIDÀCTICS
<p>CA7. Conèixer i utilitzar els diferents dispositius TIC per tal de realitzar transferència de dades.</p>	<p>OB4</p>
<p>CA8. Gestionar la informació de forma lògica i utilitzar de forma àgil programes i aplicacions informàtiques realitzant la seva instal·lació i, manteniment.</p>	
<p>CA9. Comunicar de forma oral i escrita els treballs quotidians i els projectes realitzats utilitzant eines informàtiques que integrin diferents mitjans de presentació.</p>	

7.7. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Des de la tecnologia, utilitzant propostes adequades, es tindrà en compte els diferents aspectes de la diversitat, amb especial atenció al fet que les propostes no fomentin cap tipus de discriminació de gènere o ètnica.

Un cop detectada la situació de partida dels alumnes mitjançant l'observació al començament del curs, es prendran les decisions que calguin en funció del tipus d'aprenentatge de cada alumne. També seran útils, si se'ns faciliten, els informes d'orientació de cada alumne.

S'intentarà a les programacions d'aula tenir en compte la diversitat. Hi haurà exercicis de reforç, de nivell mig i de nivell superior.

7.7.1. ALUMNA AMB NEE

Pel cas de l'alumna amb la síndrome d'Asperger, dins la programació de cada unitat didàctica se li adaptaran els objectius, continguts i criteris d'avaluació, així com també les activitats i els materials.

Per tal de fer-li l'adaptació ens centrarem sobretot en els continguts de les competències bàsiques que consten en el seu PI, procurant posar-los en relació amb els objectius, continguts i criteris d'avaluació de la programació anual.

7.8. SEQÜENCIACIÓ TRIMESTRAL DELS CONTINGUTS

Per tal de realitzar l'assignatura com s'ha comentat anteriorment es seguirà el llibre de text de l'editorial McGrawHill. Les unitats s'han distribuït per trimestres, de la següent manera:

TRIMESTRES	UNITATS
1r	1) Unitat 4. L'aula de tecnologia.(6 hores) 2) Unitat 6. Els materials d'ús tècnic. (7 hores) 3) Unitat 1. El procés tecnològic. (5 hores) 4) Projecte taller (6 hores)
2n	1) Unitat 5. El dibuix tècnic.(8 hores) 2) Unitat 7. El circuit elèctric. (8 hores) 3) Projecte taller (8 hores)
3r	1) Unitat 2. Sistema informàtic. (8 hores) 2) Unitat 3. El processador de textos. Internet. (6 hores) 3) Projecte taller (8 hores)

S'ha distribuït d'aquesta manera perquè es creu convenient que els alumnes coneguin l'aula de tecnologia, el seu espai de treball, i també les eines que utilitzaran al llarg dels 3 o 4 cursos de l'ESO al principi de l'etapa. D'aquesta manera en les unitats posteriors, si han de realitzar algun projecte, ja sabran quines eines han d'utilitzar en cada cas.

El procés tecnològic serà la tercera unitat que es realitzarà al primer trimestre ja que es vol enfocar més des d'un punt de vista pràctic, els alumnes hauran de realitzar algun projecte on veuran i realitzaran les parts del procés tecnològic.

Al segon trimestre es realitzarà el dibuix tècnic, es pot intentar relacionar amb la unitat de les eines, i finalment els circuits elèctrics.

Finalment a l'últim trimestre veuran la part de les TIC que descriu el currículum.

S'ha pensat dedicar un total d'unes 23 hores per trimestre aproximadament, sabent que hi ha dies de festa, exàmens, etc.

8. PROGRAMACIÓ DE LA UNITAT DIDÀCTICA (Aula de tecnologia)

S'ha programat la unitat didàctica de **l'aula de tecnologia** a mode d'exemple de com es realitzarien les programacions de les altres unitats. Seguidament s'adaptaran els objectius, els continguts, les sessions i el material per l'alumna amb NEE.

8.1. OBJECTIUS

S'han adaptat els objectius del currículum concretant-los més en aquesta unitat.

- OB1.** Reconèixer i utilitzar les diferents eines bàsiques del taller.
- OB2.** Utilitzar l'aula de tecnologia d'una manera correcta coneixent el seu funcionament i la seva organització.
- OB3.** Aplicar les normes de seguretat, d'ús i de conservació de les eines, els espais i les instal·lacions de l'aula de tecnologia.
- OB4.** Mantenir en condicions adequades l'aula de tecnologia, el material propi i el d'ús comú.

8.2. CONTINGUTS CURRICULARS

Per tal d'analitzar els continguts de la unitat didàctica a desenvolupar, a continuació es llisten els continguts que es detallen al decret del currículum i dos de propis que corresponen a la unitat.

- C1.** Reconeixement i anàlisi d'eines i màquines pròpies de l'entorn tecnològic: utilització, manteniment i normes de seguretat.
- C2.** Descripció de l'organització, del funcionament i de les normes de seguretat d'una aula de tecnologia.
- C3.** Valoració de la necessitat d'utilitzar les eines i tècniques adients per treballar amb cada material seguint les normes de seguretat.
- C4.** Les operacions bàsiques del taller: desbastar, ajustar, polir, tallar, foradar...

8.3. CRITERIS D'AVALUACIÓ

- CA1.** Adquirir una capacitat mínima en l'ús de les eines per fer operacions bàsiques al taller en la construcció d'objectes.
- CA2.** Anomenar i identificar les diferents eines bàsiques del taller així com definir la seva utilitat.
- CA3.** Recordar les normes de seguretat, d'ús i de conservació de les eines, espais i instal·lacions.
- CA4.** Ordenar el material propi i d'ús comú un cop acabada la classe.

8.4. RECURSOS DIGITALS

<http://www.xtec.cat/aulatec/matfitx.pdf> - Fitxer pdf amb tot el llistat d'eines que es poden trobar a una aula de tecnologia.

8.5. GRAELLA RESUM UNITAT

UNITAT: L'AULA DE TECNOLOGIA			
CURS: 1r ESO	MATÈRIA: TECNOLOGIES	TRIMESTRE: 1r	DURADA: 6 h
En aquesta unitat els alumnes coneixeran el taller de tecnologia i les seves normes de seguretat, les eines que s'hi trobaran i les seves funcions i utilitats. Es pretén que els alumnes un cop finalitzada la unitat siguin capaços de treballar al taller d'una manera fluida en futurs projectes que hauran de realitzar.			
OBJECTIUS DIDÀCTICS	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ	
OB1. Reconèixer i utilitzar les diferents eines bàsiques del taller.	- Coneixement i interacció amb el món físic - Autonomia i iniciativa personal	CA1. Anomenar i identificar les diferents eines bàsiques del taller així com definir la seva utilitat. CA2. Adquirir una capacitat mínima en l'ús de les eines per fer operacions bàsiques al taller en la construcció d'objectes.	
OB2. Utilitzar l'aula de tecnologia d'una manera correcta coneixent el seu funcionament i la seva organització.	- Coneixement i interacció amb el món físic	CA3. Recordar les normes de seguretat, d'ús i de conservació de les eines, espais i instal·lacions.	
OB3. Aplicar les normes de seguretat, d'ús i de conservació de les eines, els espais i les instal·lacions de l'aula de tecnologia.	- Autonomia i iniciativa personal	CA3. Recordar les normes de seguretat, d'ús i de conservació de les eines, espais i instal·lacions.	
OB4. Mantenir en condicions adequades l'aula de tecnologia, el material propi i el d'ús comú.	- Social i ciutadana	CA4. Ordenar el material propi i d'ús comú un cop acabada la classe.	
CONTINGUTS D'APRENTATGE		CONNEXIONS AMB D'ALTRES MATÈRIES	
<p>C1. Reconeixement i anàlisi d'eines i màquines pròpies de l'entorn tecnològic: utilització, manteniment i normes de seguretat.</p> <p>C2. Descripció de l'organització, del funcionament i de les normes de seguretat d'una aula de tecnologia.</p> <p>C3. Valoració de la necessitat d'utilitzar les eines i tècniques adients per treballar amb cada material seguint les normes de seguretat.</p> <p>C4. Les operacions bàsiques del taller: desbastar, ajustar, polir, tallar, foradar....</p>		<p>- Matemàtica: Simbologia</p> <p>- Ciències naturals: Ús de les normes de seguretat</p>	
VOCABULARI DE LA UNITAT		PROJECTE DE LA UNITAT	
Aula tecnologia, eines, normes d'ús i seguretat, marcar, punta de marcar, escaire, compàs, contrapunxó, tallar, cúter, alicates, serra, xerrac, serra d'arquet, serra de vogir, desbastar, ajustar, polir, llimes, raspes, paper de vidre, tela esmeriladora, cinta mètrica, peu de rei, trepant, barrina, cargol de banc, alicates, tornavis, clau allen, clau anglesa, etc.		- Construcció d'un clauer de fusta	

8.6. GRAELLA DE LES ACTIVITATS I AVALUACIÓ

UNITAT: L'AULA DE TECNOLOGIA						
ACTIVITATS D'ENSENYAMENT I APRENTATGE		MATERIAL RECURSOS	ORG. SOCIAL	TEMPS	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVALUACIÓ (Criteris)
INICIALS	1. Prova inicial: organització aula tecnologia, eines i normes de seguretat.	Fitxa pròpia	Individual Aula tecno	30 min		CA1,CA3
	2. Presentació eines i màquines del taller (nom i descripció breu de la seva utilitat i normes de seguretat).	Eines del taller	Grup Aula tecno	30 min		CA1
	3. Explicació de les normes de seguretat a l'aula de tecnologia.	Power point	Grup Aula tecno	15 min		CA3
	4. Explicació del projecte taller que realitzaran i el posterior treball.		Grup	15 min		
DESENVOLUPAMENT	5. Construcció d'un clauer de fusta.	Eines del taller	Individual Aula de tecno	90 min	Grups de 2 si es necessari	CA1,CA2,CA3,CA4
	6. Elaboració de la fitxa tècnica de les eines (4 per alumne)	Eines del taller	Individual Aula de tecno	60 min	Grups de 2 si es necessari	CA1
SÍNTESI	7. Lliurament d'un dossier amb la fitxa tècnica de totes les eines (realitzades pels alumnes)	Dossier tècnic	Aula classe	5 min		
	8. Realització i correcció de fitxa d'exercicis d'elaboració pròpia	Exercicis propis/Peu de rei (material)	Aula classe	55 min	Lliurament d'exercicis de repàs o d'ampliació	CA1,CA2,CA3
	9. Prova final: organització aula tecnologia, eines i normes de seguretat.	Fitxa pròpia	Individual	60 min		CA1, CA3
AVALUACIÓ						
Nota_final= 0.8*procediments(0.3*clauer+0.3*fitxes_i_exercicis+0.4*prova_final)+0.2*actitud(0.2*actitud_classe+0.8*actitud_taller)						

9. ADEQUACIÓ DE LA UNITAT DIDÀCTICA (ALUMNA AMB NEE)

Per tal que l'alumna amb necessitats educatives especials pugui assolir els continguts treballats a les classes, s'adaptarà la unitat didàctica basant-se en l'assoliment dels punts de les competències bàsiques establertes anteriorment en el seu PI. També s'intentaran seguir les postges metodològiques específiques per l'alumna.

A l'hora d'adequar la unitat s'han tingut en compte els següents punts establerts en les competències següents del seu PI:

Competència d'autonomia i iniciativa personal

Desenvolupament de la coordinació psicomotora:

- L'habilitat manual (la coordinació visió-manual, el domini del traç, la precisió manual...)
- La capacitat de preveure i anticipar aplicada als esdeveniments socials quotidians.
- L'evitació de perills.
- Les respostes dant l'imprevist o les situacions canviants.
- L'adquisició de valors i actituds personals com la responsabilitat.
- L'esperit de superació davant els contratemps.
- La capacitat d'aprendre de les errades i assumir riscos.
- La capacitat de saber demorar la necessitat de satisfacció immediata.

Coneixement i interacció amb el món físic:

- El coneixement del món del treball i de les eines i materials més útils interactuar amb el medi físic i amb els objectes.
- Els instruments i les eines de mesura.
- El coneixements i la utilització de les eines i aparells que possibiliten gestionar la vida personal i familiar dins el propi habitatge.

Social i ciutadana

- L'acceptació de les normes de civisme i convivència.
- El compliment de les regles de conducta. La seva utilitat.
- El desenvolupament de totes les capacitats relacionades amb la comunicació i relació amb els altres, tant verbals com no verbals.
- L'adquisició de les habilitats socials i relacionals bàsiques
- La captació dels missatges verbals i no verbals que s'estableixen durant la interacció amb els altres.
- El coneixement i l'interès per als altres

9.1. ADEQUACIÓ OBJECTIUS

En la següent taula es veurà la relació dels objectius d'aprenentatge originals amb els adaptats seguint les pautes de les competències bàsiques del PI de l'alumna

OBJECTIUS ORIGINALS	OBJECTIUS ADEQUATS
OB1. Reconèixer i utilitzar les diferents eines bàsiques del taller.	OBAD1. Reconèixer i utilitzar les eines més útils per interactuar amb objectes que possibilitin gestionar la vida personal i familiar dins el propi habitatge, com són el tornavís, regle, tisores, alicates, paper de vidre, cinta mètrica, serra i serjant.
OB2. Utilitzar l'aula de tecnologia d'una	<i>No cal adaptació</i>

manera correcta coneixent el seu funcionament i la seva organització.	
OB3. Aplicar les normes de seguretat, d'ús i de conservació de les eines, els espais i les instal·lacions de l'aula de tecnologia.	<i>No cal adaptació</i>
OB4. Mantenir en condicions adequades l'aula de tecnologia, el material propi i el d'ús comú.	<i>No cal adaptació</i>

Finalment s'ha cregut convenient introduir dos objectius més per treballar amb l'alumna:

OBAD5. Demanar ajuda al professor o algun company quan es produeixi una situació de bloqueig al realitzar alguna tasca.

OBAD6. Aprendre a realitzar treballs col·lectius participant de manera activa en les feines que es realitzin.

9.2. ADEQUACIÓ CONTINGUTS

Al igual que els objectius els continguts també s'han adaptat en funció del PI de l'alumna amb NEE.

La següent taula ens mostra la relació entre els continguts originals i els adaptats:

CONTINGUTS ORIGINALS	CONTINGUTS ADEQUATS
C1. Reconeixement i anàlisi d'eines i màquines pròpies de l'entorn tecnològic: utilització, manteniment i normes de seguretat.	CAD1. Reconeixement i anàlisi d'eines útils per la vida personal i familiar dins el propi habitatge: utilització, manteniment i normes de seguretat.
C2. Descripció de l'organització, del funcionament i de les normes de seguretat d'un aula de tecnologia.	<i>No cal adaptació</i>
C3. Valoració de la necessitat d'utilitzar les eines i tècniques adients per treballar amb cada material seguint les normes de seguretat.	CAD3. Utilització de les eines adients en cadascuna de les accions que s'han de realitzar seguint les normes de seguretat.
C4. Les operacions bàsiques del taller: desbastar, ajustar, polir, tallar, foradar....	CAD4. Operacions bàsiques a realitzar amb les eines treballades.

S'han afegit dos continguts més. Aquests continguts es treballaran de manera activa i s'aniran recordant a l'alumna per tal que els treballi durant tota la unitat.

CAD5. La col·laboració en treballs col·lectius

CAD6. Sol·licitud d'ajuda davant de situacions que li presenten dificultat

9.3. ADEQUACIÓ CRITERIS D'AVALUACIÓ

Seguidament també s'han adequat els criteris d'avaluació que s'han cregut necessaris. La taula següent ens mostra la relació entre els criteris d'avaluació originals i els adaptats:

CRITERIS D'AVALUACIÓ ORIGINALS	CRITERIS D'AVALUACIÓ ADEQUATS
CA1. Adquirir una capacitat mínima en l'ús de les eines per fer operacions bàsiques al taller en la construcció d'objectes.	CAAD1. Adquirir una capacitat mínima en l'ús de les eines útils per la vida personal i familiar dins de l'habitatge.
CA2. Anomenar i identificar les diferents eines bàsiques del taller així com definir la seva utilitat.	CAAD2. Anomenar i identificar les diferents eines treballades així com definir la seva utilitat.
CA3. Recordar les normes de seguretat, d'ús i de conservació de les eines, espais i instal·lacions.	<i>No cal adaptació</i>
CA4. Ordenar el material propi i d'ús comú un cop acabada la classe.	<i>No cal adaptació</i>

S'ha cregut convenient ja que s'han introduït dos objectius especials per l'alumna que aquests s'avaluessin. Els dos criteris d'avaluació nous són els següents:

CAAD5. Preguntar al professor o a algun company quan hi hagi alguna situació que no es sàpiga resoldre.

CAAD6. Implicar-se en el treball cooperatiu establint una relació de treball amb el company

Aquests dos criteris s'avaluaran dia a dia per tal de poder incidir més concretament en l'actitud de l'alumna.

9.4. GRAELLA RESUM UNITAT ADEQUADA

UNITAT ADEQUADA (PI): L'AULA DE TECNOLOGIA			
CURS: 1r ESO	MATÈRIA: TECNOLOGIES	TRIMESTRE: 1r	DURADA: 6 h
S'ha adaptat la unitat didàctica a l'alumna amb NEE. Es pretén assolir els punts de les competències bàsiques que poden ésser tractats en aquesta unitat.			
OBJECTIUS DIDÀCTICS	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	CRITERIS D'AVALUACIÓ	
OBAD1. Reconèixer i utilitzar les eines més útils per interactuar amb objectes que possibilitin gestionar la vida personal i familiar dins el propi habitatge, com són el tornavís, regle, tisores, alicates, paper de vidre, cinta mètrica, serra i serjant.	- Coneixement i interacció amb el món físic - Autonomia i iniciativa personal	CAAD1. Adquirir una capacitat mínima en l'ús de les eines útils per la vida personal i familiar dins de l'habitatge. CAAD2. Anomenar i identificar les diferents eines treballades així com definir la seva utilitat..	
OB2. Utilitzar l'aula de tecnologia d'una manera correcta coneixent el seu funcionament i la seva organització.	- Coneixement i interacció amb el món físic	CA3. Recordar les normes de seguretat, d'ús i de conservació de les eines, espais i instal·lacions.	
OB3. Aplicar les normes de seguretat, d'ús i de conservació de les eines, els espais i les instal·lacions de l'aula de tecnologia.	- Autonomia i iniciativa personal	CA3. Recordar les normes de seguretat, d'ús i de conservació de les eines, espais i instal·lacions.	
OB4. Mantenir en condicions adequades l'aula de tecnologia, el material propi i el d'ús comú.	- Social i ciutadana	CA4. Ordenar el material propi i d'ús comú un cop acabada la classe.	
OBAD5. Demanar ajuda al professor o algun company quan es produeixi una situació de bloqueig al realitzar alguna tasca.	- Social i ciutadana	CAAD5. Preguntar al professor o a algun company quan hi hagi alguna situació que no es sàpiga resoldre.	
OBAD6. Aprendre a realitzar treballs col·lectius participant de manera activa en les feines que es realitzin.	- Social i ciutadana	CAAD6. Implicar-se en el treball cooperatiu establint una relació de treball amb el company	
CONTINGUTS D'APRENTATGE		CONNEXIONS AMB D'ALTRES MATÈRIES	
CAD1. Reconeixement i anàlisi d'eines útils per la vida personal i familiar dins el propi habitatge: utilització, manteniment i normes de seguretat. C2. Descripció de l'organització, del funcionament i de les normes de seguretat d'una aula de tecnologia. CAD3. Utilització de les eines adients en cadascuna de les accions que s'han de realitzar seguint les normes de seguretat. CAD4. Operacions bàsiques a realitzar amb les eines treballades. CAD5. La col·laboració en treballs col·lectius CAD6. Sol·licitud d'ajuda davant de situacions que li presenten dificultat		- Matemàtica: Simbologia - Ciències naturals: Ús de les normes de seguretat	
VOCABULARI DE LA UNITAT		PROJECTE DE LA UNITAT	
Tornavís, regle, tisores, alicates, paper de vidre, cinta mètrica, serra, serjant, polir, muntar, aula de tecnologia, foradar, normes d'ús i de conservació, etc.		- Construcció d'un clauer de fusta	

9.5. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT PER ACTIVITATS: ALUMNA AMB NEE

Aquest apartat ens servirà per saber què es realitzarà en cada activitat en el cas particular de l'alumna amb NEE. Podrem trobar de quina manera se l'atén i el material necessari en cada activitat. Aquest material es podrà trobar als annexes del treball.

1. Prova inicial: organització aula tecnologia, eines i normes de seguretat.

Se li realitzarà una prova inicial com als altres alumnes però més breu i adaptada al seu nivell. La prova consistirà en una tasca d'establir relació entre el nom i el dibuix de les eines més utilitzades a la llar o per a les petites reparacions domèstiques.

Material necessari:

- Prova inicial adaptada

2. Presentació eines i màquines del taller (nom i descripció breu de la seva utilitat i normes de seguretat).

Conjuntament amb les explicacions del professor es lliuraran a l'alumna unes targetes plastificades amb el dibuix, nom i característiques més bàsiques (utilitat, normes d'ús i seguretat) de cada una de les eines que haurà d'aprendre i que li serviran per estudiar, repassar i consultar sempre que les hagi d'utilitzar en el taller.

Material necessari:

- Targetes de les diferents eines

3. Explicació de les normes de seguretat a l'aula de tecnologia.

També se li entregarà una targeta per poder tenir present sempre les normes de seguretat de l'aula taller.

Material necessari:

- Targeta amb les normes de seguretat més bàsiques.

4. Construcció d'un clauer de fusta.

Aquesta activitat requerirà d'una atenció i cura especial. La construcció del clauer de fusta és individual, però en el cas que ens pertoca de l'alumna amb NEE l'haurà de realitzar amb supervisió gairebé constant. El professor hi prestarà una atenció particular i, en el seu cas, es procurarà que el realitzi amb el suport algun company o companya, per tal que l'ajudi a desenvolupar els passos que requereixen de més habilitat i precisió motora.

S'ha de recordar que dos dels objectius plantejats per a l'Alba volen incidir en la seva capacitat per relacionar-se i per cooperar amb els altres. Fer aquesta activitat en parella li pot ser molt útil per a treballar tots aquests continguts i objectius.

Se li proporcionarà també un model, fet amb fusta o paper, que li servirà per dissenyar el propi en un altre tros de fusta.

La finalitat d'aquesta activitat comportarà incidir en la majoria dels objectius proposats: utilitzar les eines comentades anteriorment, fer ús de les normes de seguretat, col·laborar i comunicar-se amb els companys i sol·licitar ajuda en els moments necessaris.

Material necessari:

- Clauer model, fet amb de fusta

5. Elaboració de la fitxa tècnica de les eines (4 per alumne).

L'alumna haurà de realitzar el dibuix de 4 de les eines, objecte del seu estudi, escrivint el seu nom, la seva funció i utilitat.

6. Lliurament d'un dossier amb la fitxa tècnica de totes les eines (realitzades pels alumnes).

Aquesta activitat es realitzarà a tots per igual.

7. Realització i correcció de fitxa d'exercicis d'elaboració pròpia.

Se li adaptaran els exercicis segons el seu nivell.

- Material necessari:

Fitxa adaptada d'exercicis.

8. Prova final: organització aula tecnologia, eines i normes de seguretat.

Se li adaptarà la prova final al seu nivell. Aquesta prova tindrà una part oral ja que segons el seu PI, s'ha d'intentar realitzar els exàmens d'una manera oral.

- Material:

Prova final adaptada.

9.6. AVALUACIÓ

Pel que fa l'avaluació de l'alumna aquesta se li adaptarà. Tindran un pes molt més important la part d'actitud i de treball realitzat a l'aula.

Es realitzarà una avaluació qualitativa i s'acompanyarà aquesta d'una avaluació quantitativa que es regirà per aquests percentatges:

$$\text{Nota\_final} = 0.4 * \text{Procediments} + 0.6 * \text{Actitud}$$

Els procediments englobaran el mateix que per la resta dels alumnes però amb les adaptacions pertinents esmentades anteriorment.

Pel que fa l'actitud, es valorarà com l'alumna treballa en el taller i l'aula classe, com es comporta i sobretot si realitza preguntes al professor o als companys i com treballa en equip

10. RESULTATS ESPERATS

Amb aquest treball s'han reforçat els coneixements que s'han assolit amb el màster. S'ha elaborat un pla individualitzat, des del punt de vista de tutor a una alumna amb Necessitats Educatives Especials (NEE), s'ha elaborat, com a professor, una programació anual de tecnologia i s'ha elaborat i adaptat una unitat didàctica per l'alumna en qüestió.

També s'han ampliat els coneixements que es tenien enfront la síndrome d'Asperger i de com tractar des de l'aula casos d'alumnat amb aquests tipus de trastorns.

Els resultats que s'esperarien amb aquest treball si es portés a la pràctica són:

- Que l'alumna amb NEE pugui desenvolupar durant el llarg de l'ESO, gràcies el seu PI, les capacitats necessàries per tal de poder valdre's per si sola.
- Col·laborar des de l'assignatura de tecnologia a l'assoliment dels punts competencials del seu PI.

11. CONCLUSIONS

El treball que he realitzar m'ha servit per acabar d'aprofundir en alguns dels coneixements adquirits durant el màster.

Un dels punts en què he adquirit més coneixements ha estat en l'elaboració del pla individualitzat de l'alumna amb síndrome d'Asperger. Durant el màster només se'ns havia explicat que si mai teníem cap alumna a l'aula amb NEE aquest hauria de tenir un pla individualitzat, però no en vàrem veure ni realitzar cap. La elaboració del PI ha estat molt enriquidora des d'un punt de vista formatiu.

Un altre dels punts que més m'ha servit per la meva formació com a docent ha estat l'adaptació d'una unitat didàctica a l'alumna amb necessitats educatives especials. Des del màster se'ns havia comentat que s'havia de realitzar adaptacions per casos amb alumnes amb NEE i em va crear el dubte de com s'havien de realitzar. Crec que després del treball he après a adaptar els objectius, els continguts, els criteris d'avaluació i el material a partir del pla individualitzar de l'alumna.

Pel que fa a la planificació anual de l'assignatura i de la unitat didàctica he reforçat els meus coneixements sobre aquest tema.

En general crec que els objectius que em vaig proposar inicialment per realitzar el treball els he assolit. Ha estat un treball sobretot enriquidor i durant moltes estones alhora que realitzava el treball m'he sentit tutor i professor d'aquesta alumna.

Ha estat una experiència molt bona. Abans de realitzar el treball tenia inquietuds, com per exemple com s'hauria d'atendre les necessitats d'una alumna amb NEE des de la meva assignatura o com a tutor. Amb aquest treball he assolit uns coneixements que em serviran per respondre a possibles situacions que, com a docent, em podré trobar en un futur.

12. BIBLIOGRAFIA

- Marta Maristany. *El alumno con síndrome d'Asperger en la escuela primaria* [en línia]. Barcelona, 30 Novembre 2002. [Consulta: 15 de maig de 2012]. Disponible a : <http://educa.maisathode.com/Documentos/Intervencion%20en%20Centros/Escuela_Primaria.doc>
- Varis autors. *Intervención en Centros para alumn@s con Síndrome de Asperger* [en línia]. [Consulta: 10 de maig de 2012]. Disponible a: <http://educa.maisathode.com/ejemplos/intervencion_sa.html>
- Varis autors. *Características del síndrome de Asperger* [en línia]. [Consulta: 10 de maig de 2012]. Disponible a: <http://educa.maisathode.com/ejemplos/caracteristicas_sa.html>
- Victoria Estévez Ramos. *Pautas de intervención en el aula: Síndrome de Asperger modificaciones en ritmo y organización del trabajo escolar* [en línia]. Contribuciones a las Ciencias Sociales, març de 2009. [Consulta: 5 de març de 2012]. Disponible a: <<http://www.eumed.net/rev/cccss/03/ver.htm>>
- Varis autors. *El síndrome de Asperger, Estrategias prácticas para el aula* [en línia]. País Vasc, Vitoria-Gasteiz, 2002. [Consulta: 2 de març de 2012]. Disponible a: <<http://www.xtec.cat/~mjulia/alumnat/avalua/guiaAsperger.pdf>>
- Varis autors. *Un acercamiento al síndrome de Asperger: una guía teórica y práctica* [en línia]. Asociación Asperger España. [Consulta: 16 de març de 2012]. Disponible a: <http://oficinasuport.uib.es/digitalAssets/108/108609_asperger.pdf>
- Brenda Boyd. *Educando a niños con Síndrome de Asperger* [en línia]. [Consulta: 17 de març de 2012]. Disponible a: <<http://www.nuestrasenoradelpilar.cl/archivos/educandoasperger.pdf>>
- Tony Attwood. *La escolarización correcta del niño con Síndrome de Asperger* [en línia]. AutismoDiario.org, maig de 2011. [Consulta: 18 de març de 2012]. Disponible a: <http://autismodiario.org/2011/05/24/la-escolarizacion-correcta-del-nino-con-sindrome-de-asperger/>
- Decret 143/2007 núm. 4915. *Currículum educació secundària obligatòria* Tecnologies. Barcelona. Generalitat de Catalunya.
- Departament d'educació. *Del currículum a les programacions* [en línia]. Generalitat de Catalunya, març del 2009. [Consulta: 1 de març de 2012]. Disponible a: <<http://autismodiario.org/2011/05/24/la-escolarizacion-correcta-del-nino-con-sindrome-de-asperger/>>
- Altres documents consultats: Pla individualitzat de l'alumna de l'educació primària, dictamen de l'EAP i altres informes escolars.
- Francesc Garófano, Joan Joseph. *Tecnología 1: Guía didáctica*. 1a edició. Madrid: McGrawHill, 2007. ISBN 978-84-481-5278-9